

پراساس بررسی‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درحال حاضر حدود ۲۸ هزار بیمار دیالیزی در کشور تحت مراقبت‌های پزشکی قرار دارند که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۰۰ خورشیدی تعداد بیماران دیالیزی و پیوند کلیه حداقل به ۹۰ هزار نفر افزایش یابد و این در حالی است که عادات نادرست غذایی، بی‌تحریکی، نبود خود مراقبتی، توجه

قرار ندارند و نمی‌دانند دارو تا چه زمانی در داروخانه‌ها موجود است. متأسفانه گاهی داروهای که امروز هست، فردا نیست و کمبود آنها بیماران را آزار می‌دهد. این متخصص نفرولوژی یادآوری می‌کند: شرایط نامناسب تامین و توزیع دارو در کشور باعث سردرگمی بیماران شده است، تا آن‌جا که برخی بیماران با ما تماس می‌گیرند و عنوان

کلیوی به وجود آورده است، می‌گویند: پزشکان به دلیل عدم اطلاع‌رسانی، در جریان قیمت داروها نیستند و قیمت آنها هم بی‌ضابطه بالا می‌رود. به عنوان مثال، دارویی که سال‌ها گذشته ۱۰۰ هزار تومان قیمت داشت امسال به ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار این مورد هم ما باید پاسخگوی بیماران باشیم، در حالی که پزشکان

مشکلات و نیازهای مبتلایان به نارسایی‌های کلیوی

بیماری‌های کلیوی؛ پیشگیری به روش‌های ساده

*** دکتر بهروز برومند -**

نفرولوژیست: بیماران

انتظار دار ندنسخه پزشکان

را به راحتی بتوانند تهیه

کنند و زمانی که پزشکان

مورد نیازشان موجود نیست، به روش‌های

معالج خود اعراض می‌کنند، حال آن که

پزشکان در جریان تولید، توزیع و واردات

داروهای بیماران کلیوی قرار ندار ندو

می‌کنند که داروهای ساخت سوئیس، هلند، ترکیه و چین در داروخانه‌ها عرضه می‌شود و ما باید کدامیک را تهیه کنیم و کدام بهتر است؟ اگر بخواهم با صدقات جواب بیماران را بدهیم، به راستی مشخص نیست کدام دارو بهتر است، زیرا پاسخ دادن به این

پرسش‌ها نیازمند بررسی‌های علمی است. مصرف دارو برای بیماران کلیوی مادام‌العمر است، حالا ببینید

برای درمان به تهران آمده است، اما چه مسائلی و مشکلاتی برای

دریافت دارو رووبری می‌شود؟ گاهی هم بیماران باید دارو را از محل

اقامت خودشان تهیه کنند که در این

مورد هم با سختی‌های زیادی رووبری می‌شوند. گاهی بیماران باید

۴ برابر قیمت دارو را هزینه رفت و آمد کنند، تا بتوانند دارویی را بایه

بخرند. حال سنگبری‌های بیمه و در صف ماندن‌های طولانی، خود

حدیث مفصل دیگری است. بسیاری از بیماران کلیوی در

شرایط حاد و اورژانسی نیاز به دارو پیدا می‌کنند و این در حالی است

که فقط در ساعات اداری می‌توان این داروها را تهیه کرد. از این

رو جان بیماران به خطر می‌افتد و کسی که نیست که پاسخگوی

آن باشد.

وی با اشاره به این مطلب که سیستم بهداشت و درمان کشور

مشکلات زیادی را برای بیماران

در افزایش قیمت داروها دخالتی ندارند.

سر در گمی بیماران

دکتر برومند می‌افزاید: یکی از

بترین مسائلی که بیماران کلیوی

با آن رووبری هستند، این است که نمی‌دانند داروی ساخت داخل را

مصرف کنند یا داروی خارجی را

تهیه کنند و از ایسن رو در این

مورد دچار سرد در گمی می‌شوند. به

عنوان مثال قیمت داروی ایرانی که

برای پیشگیری از پوکی استخوان

و سیستم ایمنی بدن برای بیماران

کلیوی تجویز می‌شود، حدود

۵۰۰ هزار تومان و مشابه خارجی

آن ۲ میلیون تومان است و همین

دوگانهی قیمت‌ها شرایط روحی و روانی

بیماران را بهم می‌ریزد، زیرا

فکر می‌کنند چون داروی ایرانی تهیه

کرد، رووند درمانش مختل می‌شود و این در شرایطی است که

باور و اعتقاد بیماران به اثر بخشی

دارو، در رووند درمان‌شان بسیار موثر است.

متأسفانه در بسیاری از موارد

هم برخی دارو سازان خود سرانه و

بدون تجویز پزشک، اقدام به درمان

بیماران می‌کنند

و علل سالامه آنان را به خطر

می‌اندازند که این میان سیستمی

هم برای کنترل فروش داروهای

بدون نسخه پزشکان وجود ندارد.

وی در مورد وسایلی و

تجهیزات دیالیز بیماران کلیوی در

کشور هم یاد آوری می‌کند: مشکل دیگر وسایل مورد نیاز دیالیز است، گاهی بسیاری آن که هزینه کمتری و فروش کلیه تبدیل به تجارت شده است و عده‌ای دلال هم این تجارت را می‌چرخانند، یاد آوری می‌کند: خوشبختانه امروزه پیوند اعضای بدن افراد غیر ایرانی ممنوع شده است و مدل ایرانی پیوند کلیه (استفاده از کلیه شخص سالم، در دنیا اعتراض را از دست داده است.

کشور هم دیالیز حدود ۳۰۰ هزار توان است و بیماران باید ۳ روز هفته دیالیز شوند که هزینه‌اش را بیمه‌ها می‌پردازند. خوشبختانه تولیدات داخلی لوازم دیالیز از کیفیت خوبی برخوردار است. وسایل و تجهیزات مورد استفاده در دستگاه‌های دیالیزه‌زنی دیالیز را بالا می‌برد، ولی خود بیمار ه‌زنی‌ها را پرداخت نمی‌کند، بلکه هزینه‌ها را بیمه‌ها تقبل می‌کنند. البته بیمارانی

عوامل ابتلا به نارسایی‌های کلیه
دکتر رضا داوری – متخصص بیماری‌های داخلی در مورد عوامل ایجادکننده نارسایی‌های کلیوی به گزارش‌سگر روزنامه اطلاعات می‌گوید: از عوامل مهم ایجادکننده نارسایی کلیه می‌توان به مصرف بی‌رویه داروهای مسکن و ضد التهاب، دیابت، گلوMERولونفریت (نوعی بیماری کلیوی ومعمولاً هردو کلیه باهم است که مشخصه

است، می‌افزاید: کسانی که مبتلا به دیابت و فشارخون بالا هستند، افراد چاقی که دخائیات استعمال می‌کنند و افراد بالای ۵۰ سال با سابقه فامیلی ابتلا به بیماری‌های کلیوی، باید تست پیشگیری را انجام دهند.

این متخصص بیماری‌های کلیوی یسار آوری می‌کند: آگاهی و پیشگیری از عوامل خطرآفرین و زمینه ساز بیماری‌های کلیه مانند

مجاری ادراری «گلوMERولونفریت» است، یادآوری می‌کند: این بیماری درحالت مزمن به گونه‌ای مخفی در کلیه‌ها باقی می‌ماند و باعث التهاب جلدی و خطر سار است و عواقب طولانی‌تری دارد و با درمان‌های مناسب، علت‌های زمینه‌ساز بیماری بهبود می‌یابد.

این متخصص بیماری‌های داخلی در مورد پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های کلیوی و مداوای آن

وی با بیان این مطلب که باید فرهنگ استفاده از اعضای بدن بیماران مبتلا به مرگ مغزی را در کشورمان جا بیندازیم، می‌گوید: متأسفانه در حال حاضر اندام‌های زیادی به علت مرگ مغزی از میان می‌روند و از این رو باید امکانات استفاده از اعضای بیماران یادشده افزایش یابد. امروزه انجمن فرآوری عضو تمامی تلاش‌اش را می‌کند تا به کمک خیرین بتواند به وسیله هلی کوپتر بتواند اعضا را از هر جای کشور به مراکز پیوند برساند، زیرا در همه‌جا نمی‌توان مراکز پیوند را ایجاد کرد.

دکتر برومند درمورد خود درمانی بعضی از بیماران کلیوی می‌افزاید: در سال‌های اخیر شایعه‌ای در جامعه پخش شده است که بیماران کلیوی حداقل

باید روزی ۸ لیوان آب بنوشند، حال آن که بسیاری که با دیالیز

زندگی می‌کنند، دفع آب ندارد.

بیماران دیالیزی در صورتی که آب

نشان زیاد شود دچار مشکلاتی خواهند شد. چنین مواردی به دلیل

آموزش‌های نادرست است، دیالیز

وسیله‌ای است که اگر درست از آن استفاده شود، سوومند و درعبر این

صورت کشنده است.

وی به پاسخ به این پرسش

که آیا کیفیت دیالیز در مراکز

خصوصی و دولتی متفاوت است،

یاد آوری می‌کند: این مراکز در حال حاضر فرق ندارند، چون هزینه‌های

دیالیز را بیمه‌ها می‌پردازند هزینه

که دیالیزهای حاد دارند و برای کسانی که بیمه‌های ثانویه و بستری نداشته باشند، هزینه‌های درمان بالا

این متخصص نفرولوژی با اشاره به این مطلب که بررسی‌های

علمی نشان داده است مهم‌ترین عامل آسیب دیند کلیه‌ها مصرف

بیرویه قرص مسکن ودر وهله دوم استعمال دخائیات است، می‌گوید:

در حال حاضر برخی افراد به فلیان

کشیدنی روی آورده‌اند و فکر می‌کنند چون توتون آن از آب رد می‌شود،

خطر کمتری دارد، در حالی که فلیان از سیگار بدتر است. امروزه

ثابت شده است به ویژه در بیمارانی که دیابت و پر فشاری خون دارند،

سیگار مهم‌ترین علت از کار افتادن کلیه‌ها است. از این رو این افراد

باید خیلی مواظب باشند، زیرا در معرض نارسایی کلیه قرار دارند.

مصرف بیرویه قرص‌های مسکن

مانند دیکلوفناک، ژلوفن و بروفن

هم که دایم برای مداوای سردرد

و کم‌ر در مصرف می‌شود، قاتل

کلیه‌ها به حساب می‌آیند.

آن التهاب گلوMERول‌ها، را رگ‌های خونی کوچک در کلیه‌ها است، عفونت‌های دستگاه ادراری، سنگ‌های کلیه‌ای پلی کیستیک و گلودرده‌ای چرکی

فانتزی و غذاهای پرچرب، عفونت نمک و قندی می‌تواند از پیشرفت

نارسایی کلیه‌ها پیشگیری کند.

وی با اشاره به این مطلب که یکی از شایع‌ترین و در عین حال

خطرناک‌ترین بیماری‌های کلیه و

به

عنوان مثال، دارویی که سال گذشته ۱۰۰ هزار تومان قیمت

داشت، امسال به ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان افزایش یافته

است که در این مورد ما باید پاسخگوی بیماران باشیم!

*** دکتر رضا داوری – متخصص بیماری‌های داخلی:**

پیشگیری از عوامل خطر آفرین و زمینه ساز بیماری‌های

کلیه مانند دیابت، فشار خون بالا، عفونت‌ها، سنگ کلیه،

چاقی، دخائیات، کم‌تحریکی و خودداری از مصرف غذاهای

کنسروی، فانتزی و غذاهای پرچرب، پرنمک و قندی

می‌تواند از پیشرفت نارسایی‌های کلیوی بکاهد

دیابت، فشارخون بالا، عفونت‌ها، سنگ کلیه، جاقی، مصرف دخائیات، کم تحریکی و خودداری

از مصرف غذاهای کنسروی، فانتزی و غذاهای پرچرب، عفونت نمک و قندی می‌تواند از پیشرفت

نارسایی کلیه‌ها پیشگیری کند.

وی با اشاره به این مطلب که یکی از شایع‌ترین و در عین حال

خطرناک‌ترین بیماری‌های کلیه و

این عفونت ادراری به موقع درمان نشود، باعث افزایش فشارخون و بروز بیماری‌های قلب و ضعف شدن استخوان‌ها و سایر عظام و عوارض جانبی در سیستم داخلی بدن می‌شود و به از کار افتادگی کلیه‌ها و نهایتاً به دیالیز و پیوند کلیه می‌انجامد.

عفونت‌های ادراری

دکتر داوری می‌گوید:

عفونت‌های ادراری یکی از شایع‌ترین علل نارسایی کلیه‌ها است

که بر اثر وجود میکروارگانیسم‌های

بیماری‌زا در مجاری ادراری با دفع قابل توجهی باکتری در ادرار همراه

با علامت یالینی یا بدون علامت

خارجی ایجاد می‌شود. عفونت ممکن است در هر قسمتی از

مجاری ادراری باعث ابتلای سایر

اعضای بدن شود که معمولاً از چند

ماه تا چند سال طول می‌کشد، بدون

حالی است که تشخیص و درمان به

موقع بیماری اهمیت زیادی دارد.

وی با اشاره به این مطلب

شرکت ایران خودرو (س‌ه‌ام‌ی عام) در نظر دارد اقلام ضایعاتی ذیل مربوط به خودروهای سبک تولیدی شرکت ایران خودرو را از طریق مزایده بفروش برساند.

ردیف	شرح کالا	شماره مزایده
۱	انواع بدنه واسکلت انهدامی خودرو	۹۶/۰۱-۰۱
۲	انواع قطعات ضایعاتی بدنه ای و تزئیناتی	۹۶/۰۱-۰۲

زمان و محل برگزاری مزایده: کلیه متقاضیان می‌توانند جهت بازدید و خرید اسناد مزایده و ارائه پیشنهاد قیمت طی روزهای دوشنبه مورخ

شرکت ایران خودرو(س‌ه‌ام‌ی عام) در نظر دارد اقلام ضایعاتی ذیل را از طریق مزایده بفروش برساند.

شرح کالا

انواع تینر ضایعاتی مخلوط- س‌وفاله چدن ضایعاتی- ورق‌های دم‌قچی باقیمانده از پرس- انواع روغن سوخته و ضایعاتی- شمع- نان خشک- کالبهای ضایعاتی برقی و مخارباتی- آهن آلات ضایعاتی- انواع بشکه ۲۲۰ لیتری- انواع پالت، گالن و ظروف پلاستیکی – کارتن ضایعاتی- ورق‌های د‌وبل‌ لاف- انواع چوب- انواع زباله های خشک و تر- براده آلومینیم- آلومینیم نرم- تسمه فزنی آهنی

زمان و محل برگزاری مزایده: کلیه متقاضیان می‌توانند جهت بازدید و

طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر در س‌واحل جنوبی کشور وابسته به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در نظر دارد انتخاب پیمانکار امور خدمات ن‌ظافتی، پشتیبانی، حمل و نقل، س‌رپررداری، ایمنی، نگهداری و خدمات فضای سبز منطقه ویژه صنایع انرژی بر پارسیان واقع در استان هرمزگان، شهرستان پارسیان را از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید.

لذا از واجدین شرایط دارای صلاحیت با مجوز معتبر و گواهینامه تعیین صلاحیت از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه، با ارائه معرفی نامه کتبی، حداکثر تا روز چهارشنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۱۰ به دبیرخانه دفتر طرح به نشانی ذیل مراجعه نمایند.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

استان هرمزگان، شهرستان پارسیان، بلوار معلم ،روبروی اداره بهزیستی.

تلفن: ۰۷۶-۴۴۶۴۶۹۲۲

محل و مهلت تسلیم اسناد مناقصه: دفتر طرح صنایع انرژی بر به آدرس فوق و تا پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ می باشد.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

استان هرمزگان، شهرستان پارسیان، بلوار معلم ،روبروی اداره بهزیستی.

تلفن: ۰۷۶-۴۴۶۴۶۹۲۲

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای مناقصه شماره ۹۶۳۲

طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر در س‌واحل جنوبی کشور وابسته به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در نظر دارد انتخاب پیمانکار امور خدمات ن‌ظافتی، پشتیبانی، حمل و نقل، س‌رپررداری، ایمنی، نگهداری و خدمات فضای سبز منطقه ویژه صنایع انرژی بر پارسیان واقع در استان هرمزگان، شهرستان پارسیان را از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید.

لذا از واجدین شرایط دارای صلاحیت با مجوز معتبر و گواهینامه تعیین صلاحیت از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه، با ارائه معرفی نامه کتبی، حداکثر تا روز چهارشنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۱۰ به دبیرخانه دفتر طرح به نشانی ذیل مراجعه نمایند.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

استان هرمزگان، شهرستان پارسیان، بلوار معلم ،روبروی اداره بهزیستی.

تلفن: ۰۷۶-۴۴۶۴۶۹۲۲

محل و مهلت تسلیم اسناد مناقصه: دفتر طرح صنایع انرژی بر به آدرس فوق و تا پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ می باشد.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

استان هرمزگان، شهرستان پارسیان، بلوار معلم ،روبروی اداره بهزیستی.

تلفن: ۰۷۶-۴۴۶۴۶۹۲۲

محل و مهلت تسلیم اسناد مناقصه: دفتر طرح صنایع انرژی بر به آدرس فوق و تا پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ می باشد.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

استان هرمزگان، شهرستان پارسیان، بلوار معلم ،روبروی اداره بهزیستی.

تلفن: ۰۷۶-۴۴۶۴۶۹۲۲

محل و مهلت تسلیم اسناد مناقصه: دفتر طرح صنایع انرژی بر به آدرس فوق و تا پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ می باشد.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

استان هرمزگان، شهرستان پارسیان، بلوار معلم ،روبروی اداره بهزیستی.

تلفن: ۰۷۶-۴۴۶۴۶۹۲۲

محل و مهلت تسلیم اسناد مناقصه: دفتر طرح صنایع انرژی بر به آدرس فوق و تا پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ می باشد.

نوع تقصیم شرکت در فرآیند ارجاع کار: شامل ضمانت نامه بانکی و ضمانت نامه های صادر شده از موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرایند ارجاع کار ۵۸۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

نشانی مناقصه گزار و محل دریافت اسناد: تهران، بالاتر از میدان ولی عصر (عج)، پلاک ۱۷۱۲، ساختمان شرکت ملی فولاد ایران، برج شمالی، طبقه سوم، طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۱۷۲

آمار تفکیکی آرای ۲ رقیب اصلی انتخابات ریاست جمهوری در استان ها

امروزه انتخابات به‌عنوان مظهر و نماد دموکراسی از اهمیت ویژه‌ای در تمامی کشورهای جهان برخوردار است و به هر میزان که مشارکت مردم در انتخابات بیشتر شود، آن نظام از مقبولیت بیشتری نزد مردم

خود برخوردار خواهد بود و به تبع آن، جایگاه بین‌المللی اش هم ارتقا می‌یابد. بدون شک مقبولیت و اعتماد از فاکتورهای اساسی حضور در انتخابات محسوب می‌شود اما مهم‌تر از این مسائل، علاقه و میل مردم برای مشارکت در سرنوشت خودشان است، در حقیقت مردم علاقه‌مندند کشورشان‌با نظر جمعی و نه نظر واحد اداره شود که این مفاهیم امروز در قالب دموکراسی جا گرفته و خود را نشان می‌دهد. از سوی دیگر کشورهایی هم وجود

دارند که نه احترامی برای مردم قائل هستند و نه دوست دارند نظر آنها را بشنوند بلکه فقط و فقط می‌خواهند با تکیه بر تاج و تخت پادشاهی، بر مردم حکمرانی کنند. در این میان کشور ما با تجربه‌برپایلی انتخابات متعدد در حوزه‌های مختلف اعم از ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان و شوراها، کارنامه بسیار قابل قبول و درخشانی در این حوزه دارد و همواره توانسته است قدرت ملی خود را با برگزاری انتخابات‌های پرشور به رخ جهانیان بکشد.

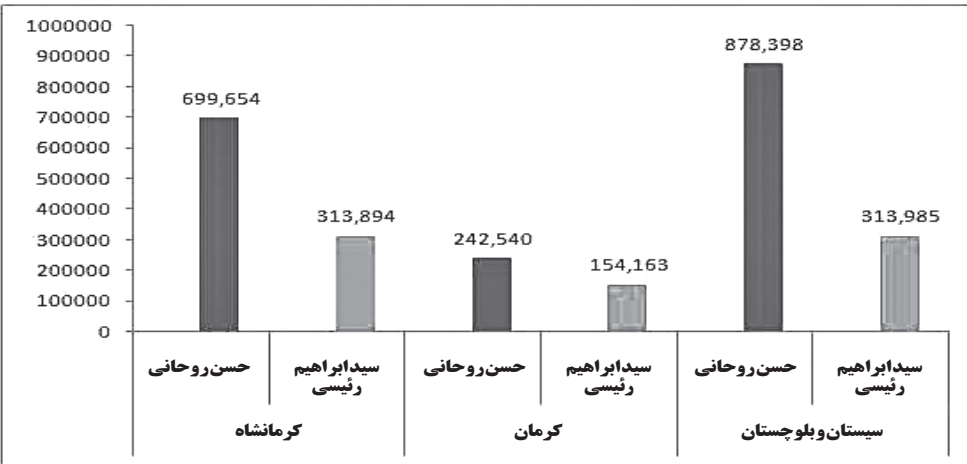
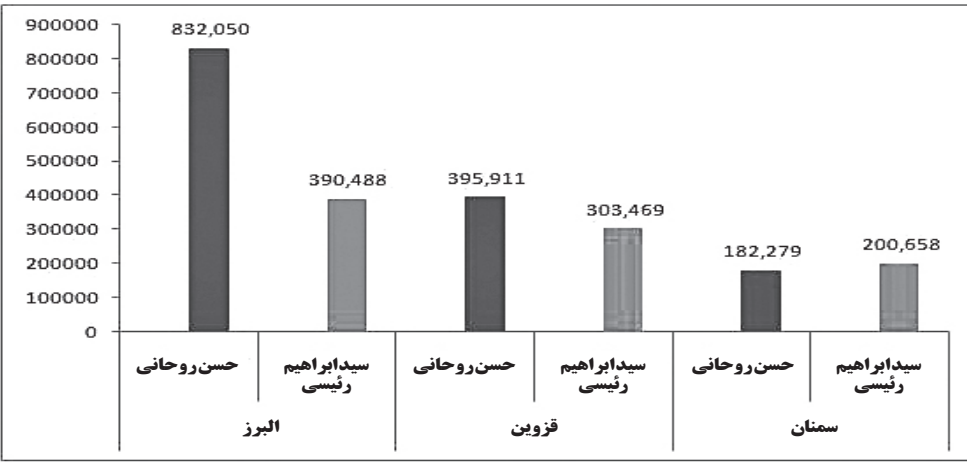
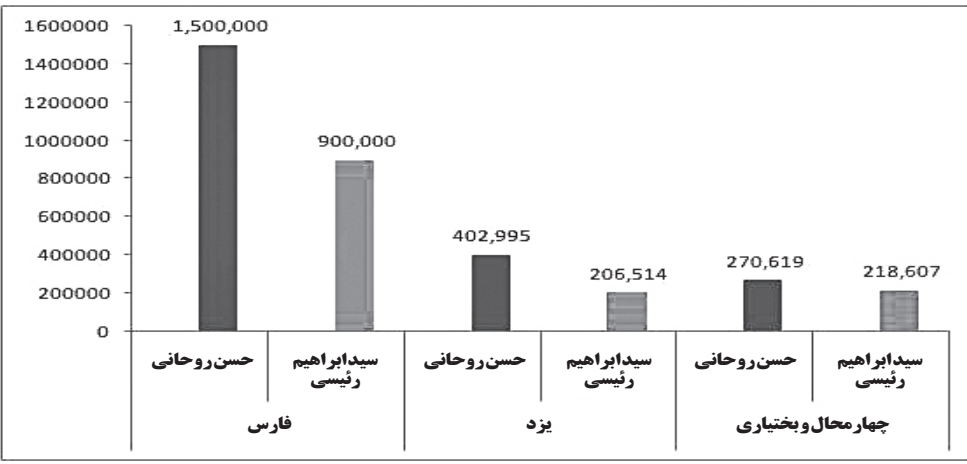
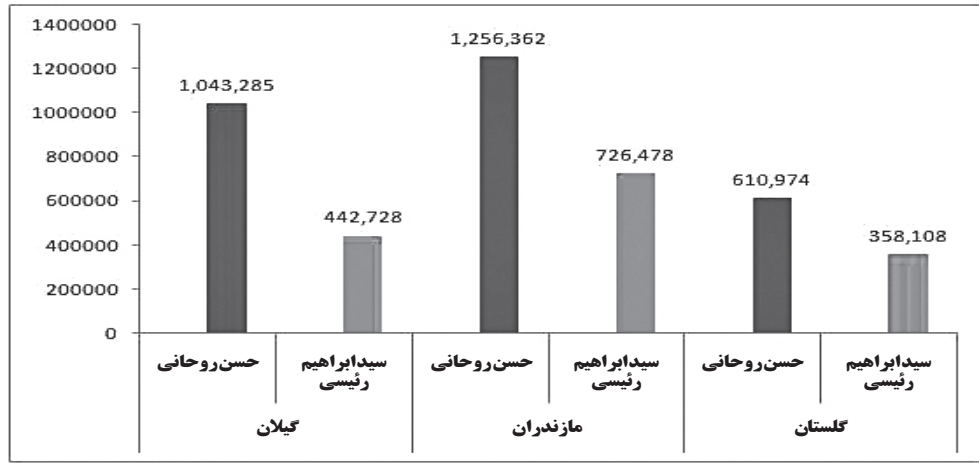
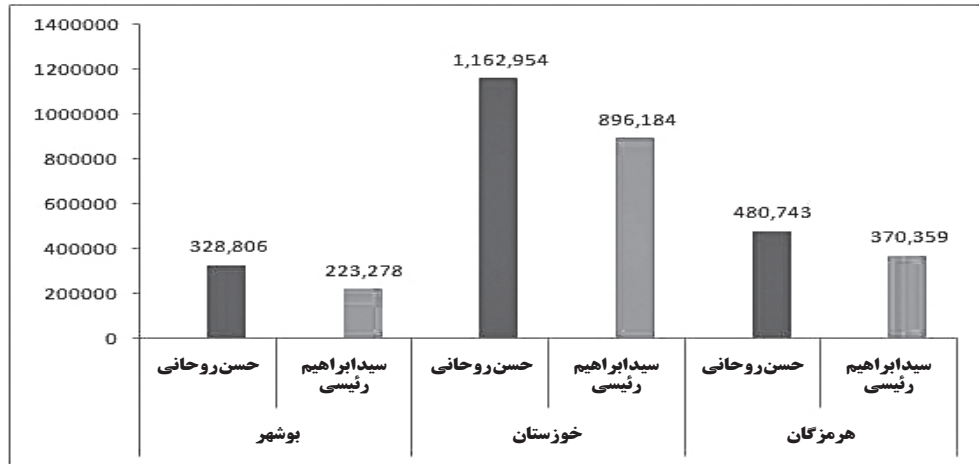
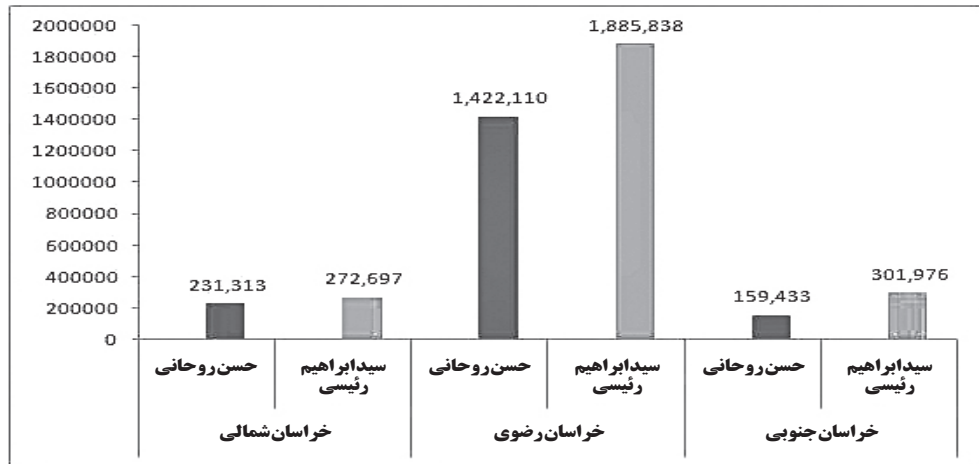
نمونه عظمت و شکوه این قدرت ملی در ۲۹ اردیبهشت‌امسال با حضور گسترده مردم پای صندوق آرا به‌نمایش گذاشته شد. مردم در جریان این انتخابات، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی را برای یک دوره چهار ساله دیگر برگزیدند تا بار دیگر صدای صلح و دوستی ایران را به گوش جهانیان برسانند. حضور بی‌سابقه و پرشور ایرانیان مقیم داخل و خارج از کشور در انتخابات در کنار انتخاب راه و مسیر اعتدال، سبب شد اقتدار جهانی

ایران بار دیگر افزایش یابد.مردم در انتخاب‌سکندار قوه‌مجریه در دوره دوازدهم،نشان دادند که بی‌توجه به شعار های عوامفریبانه‌به دنبال فرداصلحی هستند که علاوه بر رفع مشکلات داخلی،به دنبال تقویت ارتباط با کشور های مختلف و روابط بین الملل باشد. دکتر روحانی در این انتخابات توانست با کسب ۲۳٬۵۴۹٬۶۱۶ رای، رئیس‌جمهوری منتخب ایران را به‌گوش جهانیان برسانند. حضور بی سابقه و پرشور ایرانیان مقیم داخل و خارج از کشور در انتخابات در کنار انتخاب راه و مسیر به خود اختصاص دهد.

سید ابراهیم رئیسی هم به عنوان نفر دوم و رقیب انتخاباتی دکتر روحانی، ۱۵٬۷۸۴٬۴۲۹ رای به دست آورد و ۳۸٫۵ درصد از کل آرا را به خود اختصاص داد.

رئیس جمهوری منتخب مردم در مجموع در ۲۳ استان همچنین در خارج از کشور، اکثریت آرای ماخوذه را به دست آورد. دکتر روحانی در استان تهران ۴٬۳۸۸٬۰۱۲ رای و رئیس‌جمهوری منتخب ایران ۱٬۹۱۸٬۱۱۶ رای به دست آوردند. همچنین دکتر روحانی در استان زنجان ۲۵۹٬۹۸۱ رای را به خود

برگزاری هفدهمین نمایشگاه طرح صیافت در همدان

همدان- خبرنگار اطلاعات: مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان همدان گفت: هفدهمین نمایشگاه مواد غذایی و صنایع وابسته (طرح صیافت) که از ۳۰ اردیبهشت برپا شده است تا ۵ خرداد در همدان پذیرای همشهریان است.

حسین الماسی افزود: این نمایشگاه با ۱۲۰ غرفه تولیدی و توزیعی برای تنظیم بازار اقلام مورد نیاز مردم در ماه رمضان و عرضه کالاهای اساسی مانند برنج، مرغ، گوشت قرمز و روغن به مصرف‌کنندگان ایجاد شده است.وی گفت: در این نمایشگاه نمایندگان از ۱۴ استان کشور از جمله تهران، آذربایجان شرقی و غربی، مرکزی، اصفهان و فارس در ۳ سالن این سینما، هگمتانه و الوند و محوطه حیاط نمایشگاه حضور دارند.

نصب ۱۱ دستگاه کنترل گر فشار آب در همدان

«معاون بهره‌برداری آب و فاضلاب استان همدان از خریداری و نصب ۱۱ دستگاه کنترل‌گر فشار آب در همدان خبر داد

حمیدرضا نیکداد در جمع خبرنگاران گفت: باخبرداري ۱۱ دستگاه کنترل‌گر فشار آب ونصب آنها بهتر و بیشتری می توان آب رامدیریت بهینه کرد. وی افزود: پیش‌بینی می‌شود حداقل تا یک ماه آینده سرریز سد اکباتان ادامه داشته باشد.

او با بیان این که سد اکباتان در چند سال اخیر سرریز طولانی‌تری را تجربه کرده با همکاری سازمان حج و زیارت استان به مدت یک هفته به حاضر برداشت از آب رودخانه عباسی آباد نیز انجام می‌شود.

وی گفت: در حال حاضر به علت سرریز شدن آن از سد، برداشت از سد اکباتان نیز برای تأمین آشنامیدنی انجام می‌گیرد، از رودخانه عباس‌آباد نیز در مصوبی که کشوروزان نیاز نداشته باشند، برداشت می‌شود.

او با تأکید بر این که امسال مشکل کمبود آب نخواهیم داشت، افزود: مصرف آب نیز فعلا افزایش نداشته و طبق شرایط قبل پیش می‌رود. نیکداد اضافه کرد: با وجود بارندگی‌های خوبی که در سسال آبی گذشته شاهد بودیم، اما همچنان به علت افت آب‌های زیرزمینی باید با برداشت از آب‌های زیرزمینی مانع از کاهش آب‌های زیرزمینی محدودیت داریم.

سفر ۸۶ نفر از زنان تحت حمایت کمیته امداد استان یزد به عتبات عالیات

یزد – خبرنگار اطلاعات: ۸۶ نفر از زنان تحت حمایت کمیته امداد استان یزد با همکاری سازمان حج و زیارت استان به مدت یک هفته به سفر زیارتی عتبات عالیات اعزام شدند.

مطلب بالا را حجت الاسلام والمسلمین علی محمد اسلامی منش معاون امور فرهنگی کمیته امداد استان یزد اعلام کرد و افزود: برگزاری اردوهای زیارتی از نظر نام علمی، جنبش، گونه، نام فارسی و محلی گونه، فرهنگي کمیته امداد در سال ۹۶ است که پیش بینی می‌شود تا پایان سال ۱۳۹۴ مددجوی دیگر با استفاده از اعتبارات دولتی عازم اماکن زیارتی در کشور عراق شوند.

وی گفت: سرانه اعزام هر مددجوی تحت حمایت به سفر زیارتی عتبات عالیات ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال است

معرفی ۵ گونه گیاه دارویی سازگار با اقلیم استان کردی

سرویس شهرستانها:رئیس ایستگاه تحقیقاتی گیاهان دارویی علی آباد ارک از معرفی ۵ گونه دارویی سازگار با اقلیم این استان با بیشترین بازدهی خبر داد.محمود حق شناس افزود: برای شناسایی این گونه گیاهان دارویی از نظر نام علمی، جنبش، گونه، نام فارسی و محلی گونه، محل پراکنش گیاه، ارتفاع محل جمع‌آوری از سطح دریا، اثر درمانی گیاه، نحوه مصرف و اندام دارویی مورد بررسی قرار گرفت.

او اعلام کرد: در این تحقیق ۳۶ جنبش متعلق به ۱۶ خانواده دارای خواص دارویی شناسایی شدند و در زمان رسیدن بدور از نقاط مختلف منطقه تحقیقات علمی و پس از ثبت مدرجات شناسنامه استاندارد گیاه برای حفظ و نگهداری در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی مرکز تحقیقات شدند.

چون‌شناس افزود: این گیاهان پس از خشک کردن و بوجاری شدن در پاکت های کاغذی با درج اطلاعات کامل برای نگهداری در بانک ژن، به موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور منتقل شدند.

وی ادامه داد: در بانک ژن گیاهی نمونه های پدر برای خشکستن خواب (دورمانسی)، در شرایط مختلف شامل دماهای مختلف سرما، روش های فیزیکی و شیمیایی تحت آزمایش قرار گرفتند و بر روی بدور مورد آزمون جوانه زنی در طرح های تکرار دار به روش اتحادهی بین‌المللی تست بدر (ISTA) انجام شد.

قزوین – خبر نگار اطلاعات:

شمارموزه های استان قزوین در دولت یازدهم در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی ۲۰۰ درصد افزایش یافت.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان قزوین موزه‌ها را نماد تاریخ و فرهنگ ملت‌ها دانست و گفت: امروزه یکی از شاخص‌های گردشگری هر کشور فراوانی موزه‌های آن است.

محمد علی حسرتی با اشاره به افزایش موزه‌های مشارکی استان قزوین در سال‌های اخیر، افزود: خوشبختانه در دولت یازدهم موفق شدیم با مشارکت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور، مجموعه داران خصوصی و نهادهای دولتی و عمومی، تعداد موزه‌های استان را به سه برابر افزایش دهیم و در سه سال اخیر موزه‌های باغستان، عاشورا، ایران، آثار استاد رضا محمدي، فرهنگ و آموزش، درچه‌ها و موزه آثار ادایی دکتر صالحی به مجموعه

موزه‌های استان افزوده شد.

وی همچنین در باره رونق اجسرای پروژه‌های مرمت

پل دو آب شازند مرمت شد

اراک – خبرنگار اطلاعات: سرپرست اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شازند گفت: عملیات مرمت پل دوآب ششازند که از بناهای در معرض آسیب بود از ابتدای امسال آغاز شده و مراحل پایانی آن در حال انجام است. محمد اتابکی اظهارکرد: پل دوآب ششازند یکی از مهم‌ترین و ارزشمندترین بناهای تاریخی استان مرکزی است که به واسطه قدمت بالا و ویژگی های خاص در مصالح و سازه‌ها اهمیت ویژه ای دارد.

او اظهار کرد:وضع اضطراری این بنا از طریق رسانه ها اعلام شد و با پیگیری انجام گرفته سازمان میراث فرهنگی اعتباری را در قالب طرح های

افزایش ۲۰۰در صدی شمار موزه های استان قزوین

موزه‌های استان افزوده شد.

وی همچنین در باره رونق اجسرای پروژه‌های مرمت

پل دو آب شازند مرمت شد

امانی برای این پل اختصاص داد و کار مرمت آن کلیدخورد.اتابکی اظهار کرد:اقدام مرمتی در حال انجام اهمیت ویژه ای دارد و دهانه پل که تخریب شده بود براساس کار بهسازی مرمت شده است و استحکام بنا را به صورت کامل تضمین می‌کند. سرپرست اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ششازند افزود: در کنار این بنای ارزشمند که کار مرمتی آن دنبال شده است، امامزاده سهیل بن علی (ع) از نوادگان امام سجاده(ع) در شهر آستانه نیز نیازمند مرمت است و باید در اولویت کار میراث فرهنگی قرار گیرد. وی اعلام کرد: قدمت این بنای اوایل قرن ۱۲ هجری قمری برمی گردد و دیرینه گنبد آن به حدود

۸۵درصد محصولات کشاورزی استان بوشهر بدون سموم شیمیایی است

مبارزه تلافیتی و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان بوشهر انجام گرفته است.او گفت: پایش محصولات زراعی و باغی استان برای نخستین‌بار به تعداد ۱۷۰ نمونه از سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع و باغات استان و غیرشیمیایی به‌محوصلات باغی و زراعی و کاهش مصرف سموم مبارزه بیولوژیک و حذف سموم خطرپذیر در سطح ۸۰ هزار هکتار

فرهنگ

چهارشنبه ۳ خرداد ۱۳۹۶ / ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات / سال نود و یکم - شماره ۲۶۷۲۷

۵-۴

حکیم الهی قمشهای به قلم
استاد اکبر ثبوت
با مثنوی و آفریننده اش

آینه

۷

داستان

گزیده‌ای از رمان «خواب و بیدار»
جغرافیای جهانی یک مرد

۲

از خاطرات دکتر شیرین بیانی
نه گلبانگ مسلمانی

۳

مثل‌های فارسی
با چوب چوپانی هم

۵

در کوچه باغ اندیشه
بهشت آزادی

۵-۴

دانش نجوم به قلم رحیم زاده صفوی
تقویم های نجومی

مانی و مانایی

حسین بهروزی پور

و بدی استوار است. همواره نبردی میان روشنایی و تاریکی جریان دارد، ولی در پایان، با جدایی روشنایی از تاریکی، صلح ابدی همه جا را فرا خواهد گرفت. اگرچه نقاش بودن مانی بیشتر جنبه افسانه‌ای دارد، بر اساس شواهد و مدارک عینی - به خصوص آثار مکشوف در تورفان [ترکستان] توسط لوگک - می‌توان به وجود سنت قوی تصویری و کتاب آرایبی در میان مانویان پی برد. مانی در بابل در یک خانواده اشکانی تبار زاده شد، محتملاً او با سنت نقاشی اشکانی باختری آشنا بوده و شالوده تصویرگری اش را بر همین سنت نهاده است. سرانجام به فرمان بهرام اول ساسانی در ایران اعدام شد.

بعدها، پیروان مانی در آسیای میانه با اثرپذیری از سنت‌های دیگر عناصر هنر بودایی در هنر مانوی شده اما باید توجه داشت که هنر بودایی آسیای میانه خود تا اندازه‌ای از سنت‌های ایرانی تأثیر گرفته بود. پیروزی شاهان ساسانی بر کوشانیان راه نفوذ هنر ایرانی را به مراکز آیین بودایی باز کرد.

ادامه در صفحه ۳

از خاطرات دکتر سیاسی

♦♦♦ من جد و جد ♦♦♦

جد و جد» دعا نیست، ثانیاً معنی هم دارد و معنی فارسیش این است «جوینده یا بنده است» و آن را در برابر جمله‌ای عربی یادداشت کرد. من در آن موقع نمی‌توانستم این جمله‌ها را بخوانم ولی آن‌ها را حفظ کردم و در زندگی راهنمای خود قرار دادم.

آخرین حمام

رویداد دیگری از دوران خردسالی که خاطره‌اش هنوز زنده است منظره‌ای آخرین باری است که با مادرم به حمام رفته بودم. باید دانست که در آن روزگاران یعنی قریب هشتاد سال پیش، حمام‌های خصوصی به اصطلاح نمره یا انفرادی وجود نداشت. همه‌ی گرمابه‌ها عمومی بودند. حتی حمام‌های اختصاصی که در خانه‌ی بعضی از متمکنین ساخته می‌شد، دارای یک خزانه‌ی آب گرم و یک خزانه‌ی آب سرد بود که همه‌ی افراد خانواده و بستگان از آن استفاده می‌کردند. گرمابه‌ها بعضی روزها مردانه بودند و بعضی روزها زنانه. گرمابه‌هایی که منحصرأ اختصاص به مردها یا زن‌ها داشته باشند، نادر بودند.

ادامه در صفحه ۶

این معجزه را فکر کوچک من به آن جمله‌ای که احمد به غلامرضا گفته بود و آن رادعایی سحرانگیز می‌دانستم نسبت می‌داد. از برادرم خواستم آن دعا را در کتابچه‌ام بنویسم. چنین کرد و گفت می‌خواهی معنی آن را هم بنویسم؟ گفتم مگر این دعا معنی هم دارد؟ گفت: اولاً جمله «من

آموزه

غرب یعنی اصالت فرد
و این اصالت فرد هم مسیح
مصلوب است، هم
راکتور اتمی!

آندره مالرو

قلم‌انداز

ذهن، کارگاه زندگی

ذهن در یک چنین شرایط سخت و صعبی حق دارد، گذشته را تغییر دهد و گفتارهایی از نوع « فغان ز جغد جنگ و مرغ وای او » را به نفع خویش متحول کند و بگوید: فغان ز جغد ذهن. برای کسی که چنین فضایی را برای ذهن قائل نباشد، می‌توان خودش را مثال زد و ذهن خودش را به میان کشید.

در دنیای امروز، کدام ذهن را می‌توان یافت که ثابت باشد و ساکن؟ کدام ذهن را می‌توان یافت که درگیر نباشد و کدام ذهن درگیر را می‌توان یافت که دچار اندیشه‌های گسترده و بی‌شمار و عجیب و غریب نشود؟ کدام ذهن متنوع اندیش را می‌توان یافت که از حجم زاید اندیشه‌های خویش به حیرت فرو نرود؟

آری، ذهن امروز انسان، به صورتی که طبیعی است و غیر طبیعی نیست، دو هزار سال اندیشه خوب و بد و عالی و سافل را در ذهن خویش دارد و با باری، سنگینی آن هزارها برابر کوه‌های عظیم است، درحال پیمودن راه است و شتافتن از امروز به فردا تا این قطار از کوجهای دیگر به سر و با سپردن مسافری خسته از اندیشه و ذهن خویش به اعماق خاک مسافرینی دیگر را پذیرا باشد.

حکایت قطار انسانی، در گذر از مراحل گوناگون فکری، تنها حکایت مرگ و زندگی نیست، حکایت ذهن است و ذهن در گذرگاه زمان که تاریخ را می‌سازد و ذهن تر می‌شود. بگذارید، سخن را با این عبارت به پایان ببرم که ذهن امروزی، ذهن نیست ذهن تر است.

آری، اگر ذهن خود مصداق عجیب نباشد و امری عجیب و شگفت به شمار نیاید، نوع ارتباط انسان با ذهن، تا حدود زیادی عجیب است و شگفت‌آور. اگر تأمل‌های درست و دارای ضابطه و معیار صورت بگیرد، خواهیم دید که نوع ارتباط انسانها با ذهن، به واقع اعجاب‌آور است.

از آن رو که در بسیاری از موارد این ارتباط یا وجود ندارد و یا بسیار جزئی و کم‌جان است و این جزئی و کم جانی تا به آن حد است که می‌توان از نبود ارتباط انسان با ذهن سخن گفت.

توضیح این نکته ضروری است که: انسان‌ها روی ذهن خویش می‌ایستند و راه می‌روند. به دیگر سخن، انسان متکی به ذهن است. از این رو، زندگی انسانی، تابعی از ذهن انسانی است. فرض زندگی و تداوم آن بدون اتکاء و استناد به ذهن امری است محال.

به همین جهت، با قاطعیت می‌توان گفت که ذهن، کارگاه زندگی انسانی است، به این معنی که نوع زندگی انسان در این کارگاه ساخته می‌شود. مفهوم این سخن این نیست که وقتی می‌گوییم: میان انسان و ذهن ارتباط وجود ندارد، می‌خواهیم بگوییم که انسانها زندگی نمی‌کنند و فاقد زندگی‌اند.

انسان ملازم زندگی است و زندگی ملازم انسان. این موضوع در جای خودش به اثبات رسیده است. در این مجال، نگاهمان به مراتب زندگی هم نیست و نمی‌خواهیم بگوییم که کسانی که واجد نوع خاصی از زندگی نیستند، در واقع و عملاً زندگی نمی‌کنند.

تاریخ

اشاره: آنچه می خوانید بخش هایی از خاطرات دکتر شیرین بیانی (اسلامی ندوشن) استاد رشته تاریخ دانشگاه تهران است که در کودکی شاهد و ناظر آنها بوده است. در بخش های قبل مطالبی را از زبان خدمتکاری به نام «کوکب سلطان» خواندید. این مطالب فارغ از جنبه خاطره یا داستان و شرح حال یک نفر، به لحاظ جامعه شناسی و مطالعه تحولات تاریخی و اجتماعی نیز حائز اهمیت است. بشنوم از زبان همان شخص که وقایع زندگی خودش را با زبانی عامیانه چنین شرح می دهد.

یک زنی رو که به او آغاباجی قابله می گفتن آوردن، و او گفت: امشب تا صبح حتما می زاد. من هرچه می خواستم دراز بکشم و بخوابم، زنها می گفتن باید راه بری تا بچه پائین بیاد و دائم توی حلق من بدبخت روغن و کچی می ریختن.

هرچه من می گفتم میل ندارم، گرسنه نیستم، کسی گوشش بدهکار نبود. بالاخره منوسرخشت نشانندو بعد از مدتی که مرگ رو به چشم دیدم یک پسر زائیدم که ای کاش یک «مار» زائیده بودم و این نمک شناس ورپریده را گوشه جگر جا نداده بودم!

از این حرف کوکب هم خنده ام گرفت و هم متأثر شدم. با خود گفتم: آیا این بچه از وقتی که بدنیا آمد حق ناشناس بود؟ او که موجودی بی دست و پائی بود که توانایی کاری را نداشت. آیا بیش از این می فهمید که هنگام گرسنگی گریه کند و در مقابل نوازش لبخند زند؟ این گناه بچه تو نیست که حق ناشناس بار آمد، بلکه گناه اجتماع ماست که نوجوان چهارده ساله ای را که هنوز خود احتیاج به تربیت دارد و از شوهرش ناراضی است، عهده دار به بار آوردن موجود دیگری می کنند. تو که تا دو سال پیش عروسکت را کتک می زدی که چرا با تو حرف نمی زند، آیا می توانستی به کسی حق شناسی و نمک شناسی و تشخیص خوب از بد و هزاران نکته دیگر را بیاموزی؟ پس به آن بدبخت گمراه و قربانی اجتماع ناسزا مگو و نفرین نکن.

کوکب ادامه داد: مخلص کلام، تا این جوان مرگ شده ورپریده دوسالش شد، من توی خونه حسین کچ دار و مریز راه آمدم. اما همین حسین بود که منو بدبخت کرد. بعدش هم آنقدر این پسر آذینش کرد که او هم خیر از جوونیش ندید. شوهرم پس از چندی که از عروسی ما گذشت، روزها می گفت: (لباسهای خوب منو بپار می خوام برم بیرون).

لباس می پوشید و می رفت و ساعت ده، یازده شب مست لای عقل برمی گشت خونه. اونوقت مگر کسی جرأت داشت بیرسه از صبح تا حالا کجا بودی؟ من هم هرچه پیش مادر و مادر شوهرم جزمی زدم که بابا این مردخونه و زندگی نیست و سرش جای دیگه بنده، مگر کسی به خرجش می رفت؟ همه می گفتن: «توباهاش بساز کم کم سرش توی حساب می آد.»

بالاخره این وضع گذشت و گذشت تا یک روز صبح مارو منزل عمومی شوهرم دعوت کردن. حسین به من گفت: من امروز خیلی کار دارم و نمی تونم کار مو ول کنم بیام. تو برو، من خودم شب موقع شام می آم.

من هم که بچه و کم سن و سال و کم عقل،

باور کردم و گفتم خیلی خوب پس یک ذره شب زودتر بیا. من هم به خیال از همه جا بچه ام را برداشتم و رفتم مهمونی. حالا نگو حسین پیش خودش فکر کرده بود که حتماً اونها شب من رو پیش خودشون نگه می دارند و اون هم با خیال راحت هرکار دلش بخواد می کنه! چه در دسر، شام خوردیم و همه مهمونها رفتن، ولی از حسین خبری نشد. منکه دلم شور افتاده بود، بلند شدم برم خونه. این را هم بگم که آن وقتها از ساعت ده شب «بگیر و ببند» بود. مثل حالا که می گن حکومت

از خاطرات دکتر شیرین بیانی

نه گلبانگ مسلمانان

نظامی، اونوقت می گفتن «بگیر و ببند». هر چه عمومی شوهرم و زن و بچه هایش اصرار کردن که امشب اینجا باش، توی راه گرفتار می شی، کو گوش شنوا؟ گفتم من باید برم.

به اولین چهار راه که رسیدیم، دیدم یکی می گه «ایست». من که خیلی ترسیده بودم، ایستادم دیدم یک پاسبان آمد جلو. اما از خوش شناسی من، با هم آشنا در آمدم، او پسر عمه مادر شوهرم بود. گفت: «عروس عمه شما می، اینجا چه کار می کنی؟». گفتم: «آره برای حسین دلم شور افتاده دارم می رم خونه» و داستان رو برایش گفتم. او گفت: «خوب، اگر من شمارو نمی دیدم که کارت زار بود، حالا بیا ببرمت به خانه». ما رسیدیم خونه و من تعارف کردم که او بیاد تو یک چای بخوره. اونم که خیلی خسته بود و خواب چشمه اش رو گرفته بود، قبول کرد و آمد تو.

اتفاقاً همین اواخر که می رفتم چهار راه عباسی پیش خاله جانم، همین خویشاوندم رو سر یکی از چهارراهها دیدم. او هم بدتر از من پیر و شکسته شده بود؛ خیلی دلم می خواست با او سلام و علیک واحوالپرسی کنم، ولی راستش از ترس آبرو و از اینکه زندگی ام بهم خورد و آواره شدم، بروی خودم نیاوردم و از او گذشتم. بر گردیم بر سر ماجرا، ما او مدیم تو حالا من هر چه می خوام برم توی اطاق می بینم در از تو چفته. خدایا این دیگه چه وضعی است؟ هر چه صدامی زنم حسین، حسین، کسی جواب نمی ده. هرکار کردیم، در باز نشد.

بالاخره بالای در یک گوشه از شیشه شکسته

بود و مقوا چسبونده بودیم، این پاسبان به پاشو گذاشت روی دستگیره در و از سوراخ شیشه چفتو کشید پائین، در واز شد. من تو اطاق رو نگاه کردم. شخصی را دیدم که نباید می دیدم.

من هم فوری بچه رو که خواب بود گذاشتم زمین و لنگه کفش پاشنه سناری ام را در آوردم و افتادم به جونش. تا می خورد زدمش. بیچاره زبونش بند آمده بود. دستهایش رو گذاشته بود روی سرش و ایستاده بود، کتکها رو نوش جان می کرد. بعد هم دادمش دست پاسبونه و گفتم: تا اینجا باش با من بود،

روایتی از خاطرات دکتر شیرین بیانی

می گفت:

«چند تا دوست دارم که می آن از من اجازه می گیرن که برن توی این باغ خوش باشن. من هم خواهش دوستان رو رد نمی کنم». من نفهم هم تا یک مدتی باور کرده بودم، ولی بعدها کم کم فهمیدم که اوضاع از چه قرار بوده.

چه در دسر من آن شب چادر از سرم بر نداشتم همین طور نشستم تا صبح شد، و این مردک رو بلند کردم رفتم محضر. مهرم رو حلال کردم و طلاق گرفتم و یک راست از آنجا رفتم به خانه پدرم.

یک ماه بود که پدرم برای فروش چای از قم بیرون رفته بود و از او خبری نداشتم، تا یک روز غروب ماه رمضان که نشسته بودیم افطار می کردیم، دیدیم در خانه به صدا درآمد. من در رو باز کردم، دیدم پدرم با ریشهای درآمده، چشمهای گود رفته، لباسهای پاره و لاغر، با وضع اسفناکی وارد خونه شد. نه شتری، نه ساربان، نه باری. حالا دیگر ما چه حالی شدیم، بماند.

پدرم بعد از اینکه سرو صورتش روشت و لباسهاشو عوض کرد، دست گذاشت به تعریف ماجرا و گفت: «ما قم رو به قصد کاشون ترک کردیم. نرسیده به کاشون یک دفعه دیدیم یک عده سوار تفنگدار دور مارو گرفتن. گفتن: ایست! ما هم که دیدیم چاره ای نداریم و مسلح نیستیم، ایستادیم. اونها آمدن، چشمهای مارو بستن و هر کدوم از مارو روی یکی از اسبهای جلوی خودشان سوار کردن و شترها رو هم جلو انداختن و مارو بردن.

یه دوساعتی ما توی راه بودیم تا بالاخره ما رو پیاده کردن. چشمهامون رو باز کردن. ما به اطرافمون نگاه کردیم دیدیم توی یک غاری هستیم. ماکه بکلی بهت زده شده بودیم و ترسیده بودیم، کلمه ای حرف نزدیم. اونها هم مثل اینکه اصلاً همه لال هستن، بارهای چای مارو از روی شترها برداشتن آوردن توی غار، دوباره چشمهای مارو بستن و رو اسبهاشون سوارمان کردن و بردن. بعد از مدتی سواری، مارو پیاده کردن و به تاخت از آنجا دور شدن. ما چشمهامون رو باز کردیم دیدیم نه آبی، نه آبادانی، نه گلبانگ مسلمانان! توی صحرا می لیزیم ز ول شده ایم. نه از شترها خبری بود و نه از بار شترها».

به کوکب گفتم این حکایت به داستان امیر ارسلان و حسین کرد بیشتر شبیه است، گفت: «آره چه خوب گفتی!»؛ و اضافه کرد: «بالاخره پدرم و همکارهاش به هزار جان کندن خودشونو به یک آبادی سر راه رسانده بودن. اونجا لباسهاشون رو فروخته بودن و آب و نونی گیر آورده بودن و با این وضع به قم برگشتن. بعدها معلوم شد که همه این بدبختی هارو «انایب حسین کاشی» که لابد حکایتهاشو زیاد شنیدی و می دونی که هزارتا از این خانواده ها رو مثل ما بدبخت کرده، به سر ما آورد. تا بالاخره شاه شر این یاغی رو از سر همه مردم منطقه کند و روانه جهنم شد کرد!

دیگر مدتها بود که صدای زنگ شترها و هوهوی ساربونها شنیده نمی شد. برادرم مرا کول نمی کرد و به استقبال پدر نمی برد. پدرم منو بغل نمی کرد و نوازش نمی داد و روی شترها نمی گذاشت. دیگه همه چیز تموم شده بود و بخت از ما برگشته بود. درو همسایه به ما اعتنا نمی کردن. کم کم پدرم مریض شد و افتاد در بستر. پول دوا و غذا و دکتر کجا بود؟

همیشه سحرها هنگام نماز، پدرم بلند می شد و همه اهل خانه رو بیدار می کرد تا نماز بخوانیم؛ ولی یکی از این روزها افتاد دمید و از پدرم خبری نشد. وقتی به اطاقش رفتم دیدیم کنار جانماز افتاده و به خواب رفته. خوابی که دیگر بیداری نداشت. پدرم برای همیشه به خواب رفت و زندگی آبرومند ما هم به خواب رفت.

ادامه دارد

ادامه از صفحه اول

شمار زیادی از مانویان به سبب سختگیری و آزار روحانیان زردشتی به نواحی خاوری کوچ کردند. آنان در سغد اقلیمی مستقل و آزاد را تشکیل دادند و به ترویج آیین خود پرداختند. در میانه سده هشتم میلادی، مانویت در آسیای میانه به اوج گسترش خود رسید و به عنوان مذهب رسمی ترکان ایغور شناخته شد.

ارتباط دین مانی با نگارگری

با اندکی تأمل در ادیان مختلف که توسط پیامبران برای هدایت و ارشاد مردم جامعه خوش به خداپرستی و انجام امورات دینی در این دنیا آورده شده بود، به روشنی در می یابیم که هر یک از این پیامبران به نوعی احکام و تعلیمات دینی خویش را تبلیغ می کردند؛ طوری که مورد نظر انسانها در جوامع مختلف قرار گرفته و پیروان بیشتری را به سوی دین خویش دعوت کنند. مثلاً حضرت داوود با صدای خوشی که داشت، آموزه های دینی و تعلیم دینی خویش را با صدای اهورایی و خوش الحانی که داشت برای مردم می خواند و به این ترتیب مردم را بیشتر به دین خود دعوت می کرد.

همینطور پیامبر عظیم الشان اسلام با صوتی زیبایی قرآن را تلاوت می کردند و همین صوت زیبا به همراه جملات و کلمات زیبا و دلنشینی که از سوی حضرت حق بر قلب پاک پیامبر (ص) نازل می شد، باعث می شد که روز به روز بر پیروان دین مبین اسلام افزوده شود. قبل از اسلام، در کشور ایران مانی که پیام آور و بنیان گذار کیش مانوی در ایران بود، با استفاده از نقاشی و نگارگری دستورات و تعلیم دینی خویش را به مردم نشان می داد تا از این راه مردم را به کیش خود هدایت کند. مانی همیشه در ایران به عنوان نقاشی مافوق تصور یاد می شده است و حتی آنهایی که پیروان او را آزار می داده اند، این حقیقت را انکار نکرده اند.

شواهدی از غنای تصاویر کتابهایشان را در نقل قول سنت اگوستین می توان مشاهده کرد. او از خط نوشته های زیبای آنها که سوزانده شده نام می برد. در واقع تعلیم ضد اصول رایج اجتماعی و مخفیانه مانویان به همراه موفقیت در فراخواندن مردم سرزمین های مختلف به کیش خود منجر به ایذا و آزار پیروان او شد. چند فقره ای که توسط لوگک کشف شده جزء ناچیزی هستند که از آنها هم کتابهای مصور مانی باقی مانده است. آنها بی شک ایرانی اند.

در ادبیات فارسی، مانی «نگارگر» به مراتب برجسته تر از مانی پیام آور بوده است. فردوسی، سعدی، حافظ و بسیاری دیگر به چیره دستی مانی اشاره کرده و کتاب ارژنگ او را نمونه عالی زیبایی نقش و رنگ دانسته اند. از میانه سده هفتم میلادی، هنر بودایی ترکستان شرقی تحول دیگری را آغاز کرد. این زمانی بود که تحت نفوذ سیاسی و فرهنگی چین، مرکز فعالیت هنری از کوچا به ناحیه شرقی تر به نام تورفان منتقل شد. در نقاشی بودایی تورفان تأثیر چینی دوره تانگ توأم با پیکرنگاری سنگ مغولی غالب آمد. پس از آنکه ترکستان شرقی به دست ترکان ایغور

افتاد، دستاوردهای هنری تورفان در میان پیروان مذاهب مختلف گسترش یافت.

بدین سان مانویان تحت حمایت حاکمان جدید از این دستاورد بهره کافی گرفتند. تورفان که تا سده یازدهم میلادی نیز همچون منبعی غنی از سنت های هنری آسیای میانه باقی ماند، از یک سو هنر خاور و از سوی دیگر هنر ایرانی - اسلامی را تغذیه کرد. تقریباً تمامی اسناد نقاشی مانوی - اعم از آنچه بر دیوارها تصویر شده یا بر صفحات کاغذ و طومارهای پارچه ای - از ناحیه تورفان به دست آمده و عمدتاً به سده نهم میلادی (قرن سوم هجری قمری) متعلق اند. کاوشگران در یارخوتو، تختگاه تورفان در روزگار چیرگی سلسله هان و تانگ، نسخه ای با متن معروف خواستوانیف (khuastuanift) پیدا کردند. در تویوق، درون

برگزیده مانوی بر اورنگ گل لوتوس (نیلوفر آبی) نشسته اند. هبه کنندگان مانوی شبیه نمونه بودایی تصویر شده اند. سیمای تمام رخ (همچون بدر کامل) و هاله ای بر گرد سر همانندی چهره نگاری مانوی و بودایی را نشان می دهد. از دیگر ویژگی های محلی، طراحی پیکرها بر اساس یک الگوی نژادی (اندام کوتاه و سر بزرگ) است.

کاربست خطوط منحنی اهمیت اساسی در پیکرنگاری و جامه پردازی مانوی دارد و همین نوع خطوط نرم در طراحی جانوران، گلها و گیاهان نیز به کار رفته است. نکته جالب توجه آنکه شیوه پیکرنگاری مانوی با مختصر تغییراتی در نقاشی عهد سلجوقی نیز ظاهر می شود. بی شک مانویان به پیروی از مانی به کار تصویر و تذهیب کتاب می پرداختند، اما هنر آنان به خصوص

در دربار اویغورها مجال رشد و توسعه یافت. نگاره های مکشوف در تورفان - گرچه تصاویر پاره پاره ای بیش نیستند - این نکته را تأکید می کنند. برای کتاب نگاران مانوی ایجاد ارتباط صوری و معنایی میان تصویر و متن بسیار مهم بود. در واقع، آنان به پیروی از پیامبران خوشنویسی و نگارگری را هنرهای مکمل یکدیگر می دانستند. هر نسخه مصور می بایست این سخن مانی را به یاد آورد که «برای همه رسولان و برادران من که پیش از من آمده اند، [به نوشتار درنیاوردن] خرد خویش را چنان که من؛ و نه به تصویر کشیده اند خرد خویش را چنان که من [کشیده ام]». سنت کتابنگاری مانوی تا مدت ها در آسیای میانه پایدار ماند و سپس توسط سلجوقیان در سراسر ایران گسترش یافت. جوهر زیبایی شناختی مانوی را حتی در نسخه های مصور سده های بعدتر نیز می توان باز شناخت. تأثیر و نفوذ این سنت در نگارگری ایرانی دوره اسلامی قابل توجه می باشد.

منابع و مأخذ:

پاکباز، روئین، ۱۳۸۵، دایره المعارف هنر، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر
گری، بازل، ۱۳۸۵، نقاشی ایران، تهران: نشر دنیای نو
پوپ، آرتور ایهام، ۱۳۷۸، سیر و صور نقاشی ایران، ترجمه دکتر یعقوب آژند، چاپ اول، تهران: انتشارات مولی
پاکباز، روئین، ۱۳۸۶، نقاشی ایران، تهران: انتشارات زرین و سیمین

*نیاید مغز هر کو پوست نشکست.
*نیاید هیچ کس عمر دوباره.
*نیایی تو بر بند بزدان کلید.
*نیارد شاخ بد جز تخم بدبار.
*نیاید باز تیر رفته از شست.
*نیاید به جو باز آبی که رفت.
*نیاید رهبری از مردم کور.
*نیاید ز ترسندگان هیچ کار.
*نیاید ز گفتار بسیار سود.
*نیاید زمرد خردکار بد.
*نیاید کار شیطان از فرشته.
*نیست خیر مگردان که مبارک فالی است.
*نیززد کام صدساله به یک ننگ.
*نی زن اگر نی زن باشد با چوب چوپانی هم نی می زند.
*نیست بالاتر از سیاهی رنگ.

*نه هر که جوید یابد.
*نه هر که داشت عصا بود موسی عمران.
*نه هر که در مجادله چست در معامله درست.
*نه هر که دويد آهو گرفت و نه هر که آهو گرفت دويد!
*نه هر که رفت رسيد و نه هر که کشت درود.
*نه هر که رفت رسيد و نه هر که گفت شنود.
*نه هر که زاده مصر است شيخ ذوالنون است.
*نه هر که سر برتراند قلندری داند.
*نه هر که کارد درود.
*نه هر که گوش کند معنی سخن داند.
*نه هر که لاف سخن می زند سخندان است.
*نه هر که مقنعه بر سر فکند شد بانو.
*نه همین لباس زیباست نشان آدمیت.
*نیاید کسی گنج نابرده رنج.
*نیاید مراد آن که جوینده نیست.

«ن»
با چوب
چوپانی هم

*نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست.
*نیست بی رنج راحت دنیا.
*نیست خون مرده را پروای زخم نیشتر.
*نیست سزاوار جغد خانه آباد.
*نیست غیر از زود رفتن عذر بی جا آمدن.
*نیست گرمابه جای خر بستن.
*نیست لاله بی داغ و شکر بی مگس
و گل بی خار.
*نیستی آگه از نرخ لوبیا.
*نیشتر خوری اگر بیشتر خوری حلو.
*نیش عقرب نه از ره کین است / اقتضای طبیعتش این است.
*نیش قلم تیزتر از تیغ دو دم است.
*نیشم زن و بیشم زن، بر جان پریشم زن.
*نیش و دم مار و دم کزدم بستن / نتوان زبان مردم بستن.

اشاره: در شماره پیشین با بخش هایی از زندگی، آثار و شاگردان زنده‌یاد آیت الله الهی قمشهای آشنا شدیم و اینک ادامه سخن که پس از ذکر شاگردان آن مرحوم، شامل دیدگاه‌های آن مرحوم از نگاه استاد ثبوت است.

دگرگونی در ماهیت مساجد

سخن از این بود که برخی از مسئولان مساجد، خانهٔ خدا را دکائی برای به دست‌آوردن پول قرار داده‌اند و مثلاً مبلغی می‌گیرند تا اجازه دهند در مسجد مجلس فاتحه برگزار شود و دیگر خلاف‌کاری‌هایی که با حرمت

مسجد منافات تام دارد.

استاد فرمودند: امام علی(ع) در نکوهش چنین رفتارهایی است که به عنوان پیش‌بینی فرموده: یأتی علی الناس زمان لا یبقی فیهِ من القرآن الا رسمه، و من الاسلام الا اسمه، مساجدهم یومئذ عامره من البناء خراب من الهدی. سَکَنَها و عَمَّارها شرُّ اهل الارض؛ منهم تخرج الفتنه و الیهم تاوی الخطیئه؛ یردُّون من شدِّ عنها فیها، و یسوقون من تأخَّر الیها. يقول الله تعالی «فی حلفَت لایعثنَّ علی اولئک فتنة اترك الحلیم فیها حیران» و قد فعل.

ترجمه: روزگاری بر مردم بیابسد که در آن، از قرآن جز نشانی و از اسلام جز نامی نماند. در آن هنگام بنیاد مسجدهاشان آبادان است و بنای هدایت در آن زمین. ساکنان و بناکنندگان آن مسجدها بدترین مردم روی زمین‌اند؛ فتنه از میان آنان برخیزد و پناهگاه خطاها آنان‌اند. هر که را از فتنه بر کنار باشد، به درون آن بازگردانند و هر که را از آن عقب افتد، به سوی آن سوق دهند. خداوند برتر می‌گوید: سوگند به خدائی خود، فتنه‌ای در میان آنان برپا کنم که بُردباران در آن سرگردان شوند.» و چنین کرده است.

در خطبهٔ دیگری هم که در ذیقار ایراد فرمود، از روزگاری سخن می‌گوید که مسجبدیان و قاریان به گمراهی دچار گشته و با رفتارهای نارواییشان هویت مسجدها را دگرگون ساخته‌اند: «مساجدهم فی ذلک الزمان عامره من الضلالة، خربه من الهدی، قد بَدَل فیها من الهدی، فقرّأوها و عَمَّارها آخأب خلق الله و خلیفته، من عندهم جرت الضلالة و الیهم تعود، فحضور مساجدهم و المشی الیها کفرٌ بالله العظیم إلا من مشی الیها و هو عارف بضلالهم؛ فصرات مساجدهم من فغالهم علی ذلک النحج خربه من الهدی عامرة من الضلالة؛ قد بَدَلت سنَّالله و تعدّیت حدوده، و لایدعون إلی الهدی و لا یقسمون الفیء و لا یوفون بدمَّه، یدعون القتیل منهم

علی ذلک شَهِیداً؛ قد أتوا بالله افتراء و الجحود و استغنیوا بالجهل عن العلم، و من قبل ما مثلاً باصلالحین کلِّ مثله و سَمُوا صدقهم علی‌الله فربه و جعلوا فی الحسنه‌المعقوبه‌السَّیئه.

ترجمه: در مسجدهایشان در آن روزگار، بنای گمراهی آبادان و بنای هدایت ویران است و دین و هادیات در آنها دگرگون گشته. قاریان مسجدها و بناکنندگان آن، کافرترین و زیانکارترین مردمان و آفریدگان‌اند. گمراهی از نرسد آنان جریان می‌یابد و به سوی آنان بازمی‌گردد. رفتن به مسجدهای آنان و حضور در آنها، کفر ورزیدن به خدای بزرگ است، مگر کسی از گمراهی آنان آگاه باشد.

با رفتاری بدان گونه، در مسجدهاشان بنای هدایت ویران و بنای گمراهی آبادان است و سنت خدا دگرگون شده و فرمان‌های او در معرض تعدی قرار گرفته. مردم را به راه هدایت نخوانند و حقوق مالی خلق را به آنان نرسانند و بر هیچ پیمانی وفا نکنند. کسان خود را که در جنگ‌های ناروا به قتل رسند، شهید خوانند. بدین‌گونه، با افترا به خدا و انکار او به محضر او روند و با دلخوش داشتن به جهل، از دانش بی‌نیازی جویند. پیش از آن، پندهای صالحان را تکه‌پاره کردند و سخنان راست آنان را دروغ‌زنی بر خدا نام نهاد و کار نیک آنان را با بدی پاداش دادند.

بامثنوی و آفرینندگان

استاد الهی به گفتهٔ خود، همچون استاد جلال‌الدین همایی، در محضر شیخ محمد خراسانی ـ از مدرّسان عالی‌رتبهٔ حوزهٔ اصفهان ـ مثنوی را فراگرفت و علاقه به مثنوی را از او به ارث برد؛ چنان‌که شیخ نیز از استاد خود جهانگیرخان قشقایی ـ معلم بزرگ اخلاق و مدرّس بلندپایهٔ نهج‌السبایغ و کتاب‌های فقه و اصول و ریاضی و هیئت و فلسفه و منطق و طب ـ که مثنوی را نیک می‌شناخت و گاه در ضمن درس ابیاتی از آن را می‌خواند، مثنوی را آموخت و شش‌اگرد دیگر جهانگیرخان، حاج‌آقا رحیم ارباب نیز که در حکمت و فقه و ریاضی و هیئت یگانهٔ دوران بود، در تبیین دقیق مثنوی تسلطی کم‌نظیر داشت.

الهی به تبع استاد خود خراسانی، مثنوی را «صیقل ارواح» و «بانگ توحید» و «دکان فقر» می‌نامید، و دبستگی‌اش به مثنوی چندان بود که حتی در ضمن تدریس متون فلسفی همچون منظومه و اشارات و اسفار، و در تفسیر و تحلیل‌های کتبی خود از موضوعات حکمی و دینی، غالباً سخن را با ابیاتی از این منظومهٔ عظیم می‌آراست و از مضامین بلند آن استمداد می‌نمود؛ و از مولانسا با تعبیراتی همچون «عارف رومی قدس سرهٔ القیومی در این مقام فرماید»، «عارف قیومی، ملای رومی، فرماید» یاد می‌کرد.

یک جا ضمن توضیح روایات ائمه(ع) دربارهٔ علم حق، می‌گوید: «عارف رومی از آن امامان گرفته»؛ و جای دیگر پس از نقلِ گفتگوی پیامبر(ص) با زید

(کیف اصبحت...) می‌نویسد: «این حدیث شریف نبوی را عارف رومی قدّس سرّـه با بیانی شیوا و شیرین و شورانگیز شرح کرده، اینجا ذکرش مناسب‌است.» از جمله حقوق بسیاری نیز که استاد الهی بر دُمّهٔ این ناچیز دارد، یکی هم یاری به من برای فرجه در جزیرهٔ مثنوی بود که از سرِ حسن ظنّ به این مرید

هر عالم ربّانی و هر صوفی صافی است

پاک از حسد و شسید، بؤد یار الهی

گاهی نیز در پاسخ مدّعیان، این ابیات مثنوی را بر

زبان می‌اندد:

پیش از آنکه این قصّه تا مَخْلَص رسد

دود و گسندی آمد از اهل حسد

حکیم الهی قمشهای به قلم استاد اکبر ثبوت

مخلص، به «غرق شدن در بحر معنوی» تعبیر می‌فرمود؛ و گاه این نیازمند را بر آن می‌داشت تا با تکیه بر صوت ـ و البته نه با آوایی چندان دلنشین ـ مثنوی را قرائت کند؛ و من در آشنایی با ژرفای مثنوی، بیش از هر کس مدیون اویم.

وقتی به این دو بیت رسیدیم:
جهد می‌کن تا توانی ای کبا
در طریق انبیا و اولیا
با قضا پنجه‌مزدن نبوّد جهاد
زانکه این را هم قضا بر ما نهاد
استاد گفتند: چه کسی می‌گوید: «عرفا مروج نظریّهٔ جبر و بی‌اختیاری انسان بوده‌اند؟» سپس این دو جمله را از قول عارف بزرگ شیخ عبدالقادر گیلانی ـ همان که مولانا وی با عنوان خواجه گیلانی یاد می‌کند؟ ـ نقل کردند: «لیس الرجل الذی یستسلم للاقدار؛ و انما الرجل الذی یدفع الاقدار بالاقدار». مرد آن نیست که در برابر مقدرات تسلیم شود؛ بل مرد آن است که مقدرات را به کمک مقدرات دفع کند. نیز این جمله را: «انازعت اقدار الحق بالحق للحق، فالرجل هو المنازع للقدر المذموم لا الموافق له!» به یاری حق و برای حق، با تقدیرهای حق

مقابله کردم. مرد آن است که با تقدیرهای نکوهیدهٔ مقابله کند، نه با آن سازگاری نماید.

سوءاستفاده‌از حیل الله

در توضیح این دو بیت:

زانکه از قرآن بسی گمراه شدند

زان رسن قومی درون چّه شدند
مر رسن را نیست جرمی ای عنود

چون تو را سودای سرِ بالا نبود
استناد گفتند: این دو بیت اشاره است به آیهٔ ۲۶ از سورهٔ بقره که حاکی است کافران می‌گفتند مثلِ های قرآن بسیاری را گمراه می‌کند و خداوند در پاسخ آنان فرمود: جز تبهکاران را گمراه نمی‌کند.

تشبیه قرآن به رسن نیز بارها در احادیث معصومان آمده است. از جمله در حدیث رسول(ص): «کتاب‌الله حیلٌ مملود من (یا: بین) السّماء الی (یا: و) الارض» و در کلام امیر مؤمنان: «و تمسّک بحبل القرآن و استنصحه»؛ به ریسمان قرآن چنگزن و از آن پند گیر و «هذا القرآن فانه حبل الله المتین و سببه الامین»؛ این قرآن، ریسمان استوار خداوند و وسیلتِ امین اوست.

شفاعت امام‌علی(ع) از ابن‌ملجم؟

یک بار کسی این ایراد را از قول مرحوم مجلسی به مولانا گرفت که: «چرا گفته است: امام‌علی(ع) در قیامت از ابن‌ملجم شفاعت می‌کند؟» استاد در پاسخ گفت: «اولاً مگر چه کسی است که هیچ کلام ناصوابی بر زبانش جاری نشده باشد؟ ثانیاً مولانا این سخن را از شدت ایمانی که به کریمی و بخشندگی و بزرگواری و عفو و گذشت امام علی(ع) داشته، بر زبان رانده و آنچه او را به این اعتقاد رسانیده، رفتار خود امام(ع) بوده است که در این دنیا شفاعت ابن‌ملجم را فرموده و در وصیّت‌نامهٔ خود، از یازماندگانش خواستار شده است که همان‌سان که می‌خواهند خدا از آنان بگذرد، آنان نیز از گناه قاتل او درگذرند: «افغافوا لا تحبّون ان یغفر الله لکم؟»

مولانسا مخالف معتزله و اشاعره دیدگاه او دربارهٔ رؤیت خدا و اختیار در دفتر دوم مثنوی به ابیات ۶۱۴ رسیدیم: چشم حس را هست مذهب اعتزال
دیدهٔ عقل است سَنّی در وصال
سُخرهٔ خشن‌اند اهل اعتزال
حیسان را سَنّی انما غدا از ضلال
هر که بیرون شذر حس، سَنّی وی است
اهل بیش چشم عقل خوش پی است
گر بدیددی حسّ حیوان شَشاء را
پس بدیددی گار و خسر الله را
استاد گفتند: در این ابیات، مولاناهم معتزلی‌مذهبان (روشنفکران اهل سنّت) را سخت تخطئه می‌کند و هم عقیده به رؤیتِ باری تعالی با چشمِ حسّی را که از اصول مسلم اشعریان است، مردود می‌شمارد؛ و چون ادامه دارد

عموم اهل سنّت، با معتزلی بوده‌اند یا معتقد به رؤیت باری تعالی، می‌توان فهمید که مراد مولانا از سَنّی، کسانی که به این نام شناخته شده‌اند، نبوده؛ بلکه این عنوان را بر کسانی اطلاق کرده که آنان را پیروان حقیقی سنّت رسول(ص) می‌شناخته است. البته در این مورد که مولانا مخالف سرسخت معتزله بوده، هیچ‌کس تردید نکرده؛ اما مخالفت‌های او با اصول مسلم مذهب اشاعره نیز جایی برای این احتمال که او پیرو این مذهب باشد، نمی‌گذارد. چنانکه در جای دیگر نیز با استناد به دو آیهٔ «لا تدركه الابصار» و «فلما تجلی ربه للجبل جعله دكا و خرّ موسی صعقا» که دومی به دنبال ردّ درخواست رؤیت از جانب موسی(ع) با عبارت مؤکّد «لن تراه» آمده، همان نظریهٔ عدم امکان رؤیت ذات باری را تقریر می‌کند و می‌گوید:

پس نهانی‌ها، به ضدّ پیدا شـود
چونک حق را نیست ضد، پنهان بود
نور حق را نیست ضدی در وجود
تا به ضد او را توان پیدسا نمود
لاجرم ابصارنا لا تُدرکه
و هو یُدرك بین تو از موسی و کُه
و البته این امر مانع از اعتقاد به رؤیت قلبی و روحانی که در احادیث معصومان نیز مرحلهٔ اعلاّی ایمان به شمار آمده، نیست.

نیز می‌دانیم که نفی اختیار انسان، از اصول مسلم اشاعره است و آنگاه مولانا بارها به مختار بودن انسان تصریح کرده و انکار اختیار را مستلزم اعتقاد به جبر شمرده که بطلان آن بر کسی پوشیده نیست؛ از جمله در ضمن حکایتی با این عنوان «در جواب چبری و اثبات اختیار و بیان آنکه عذّ جبری در هیچ ملتی و در هیچ دینی مقبول نیست...»؛ از گناهکاری سخن می‌گوید که خود را در ارتکاب گناه، بی‌اختیار و مجبور می‌پنداشت و چون او را یزدند و گفتند: ما هم در زدنِ تو بی‌اختیار و مجبوریم، به خود آمد و:

گفت توبه کردم از جبر ای عیار
اختیار اسنت، اختیار است، اختیار
اختیارش اختیار ما کند
امر شد بسر اختیاری مستند
حاکمی بر صورت بی‌اختیار
هست بر مخلوق را در اقتدار
تا کشند بی‌اختیاری صید را
تا بَرزد بگرفته گوش او زید را
لیک بی‌هیچ آلتی صنع صمد
اختیارش را کمند او کند
اختیارش زید را قیدش کند
بی‌سگ و بی‌دام، حق صیدش کند
نادر این باشنده که چندین اختیار
ساجد اندر اختیارش بنده‌وار
ادامه دارد

در همان خانه اول می‌نویسند فرضاً آی ده) یعنی شده، در سطرهای مقابل آن ایام انگشت را کشیده بستیونی که مخصوص مشتری است میرسیم و اگر چیزی نوشته شده باشمد می خوانیم هرگاه (ب) یا (س) که علامت تثلث یا تسدیس است یافتیم و البته ساعت و دقیقه آن را به علاوه روز یا شب نیز معین کرده است. پس ساعت مناسب را برای سفر دریا شناخته‌ایم همچنین است دانستن ساعت سعد برای زفاف که نظر ضمناً باید مذكر باشیم که مقصود از وقت مناسب برای سفر خشکی یا دریا ساعتی است که شخص از مسکن خود و از شهر خارج می‌شود و الا ساعت حرکت کشتی یا کاروان یا ترن در اختیار ما نیست و به همین جهت بود که قداما بعد از تعیین وقت شایسته بخارج شهر نقل مکان می‌کردند تا وسایل سفر قافله فراهم آید.

اینک صورت زایچه به قاعده نجومی، در خانه اول که طالع است(الف حـ) نوشته شده یعنی طالع ثور است در هشت درجه هرگاه در برج ثور یکی از سیارات در آن حال موجود باشد حرف آخر آن سیاره را با تعیین درجه

لوح

در کوچه باغ اندیشه -۳۷-

بهشتِ آزادی

تبدیل «بهشت» به «جهنم» آسان ترین کار ممکن است. کافی است نیت تان بد باشد و فکر تان منفی!
*
کسی که تعادل انسان را به هم بزند دوستش نیست حتی اگر مادر انسان باشد. تعادل خط قرمز حیات است.
*
در نابسامانی یک جامعه همین بس که اشخاص بجای اعتماد و اطمینان، از هم بترسند.
*
افکار چو نان طوفان هایی از راه می رسند و انسان را چو نان امواجی حقیر بلند می کنند و بر صخره زمین و سنگ زمان می کوبند.
*
دیندار واقعی جاهل نمی شود و جاهل حقیقی هم دیندار نمی شود. با این حال، اگر بین دین و جهل ترکیب صورت بگیرد، بدترین ترکیب عالم را شاهد خواهیم بود.

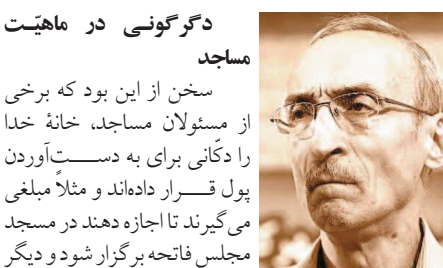

متعصب نمی تواند متفکر باشد. کسانی که در دفاع از عقیده ای یقه پاره می کنند، متعصبند نه متفکر. متفکر واقعی هرگز در دام تعصب نمی افتد.
*
تمام آنچه از ذهنن می گذرد، مصداق عقل و تعقل نیست. بسیاری از آنچه انسانهای اندیشمند، توهم محض است هر چند آمادگی شنیدنش را ندارند.
*
آنچه بر ذهن شما می گذرد، در کوتاه ترین زمان ممکن، از روح شما در می گذرد و وجودتان را تسخیر می کند.
*
قطره کوچکی که به سادگی وارد ذهن می شود، وقتی به روح می رسد به طوفانی سهمگین مبدل می‌شود. طوفان روح از «طوفان نوح» عظیم تر است.
*
اهمیت تمرکز غیر قابل توصیف است. تمرکز تنها چیزی است که می تواند ذهن را مهار کند. مهار ذهن از مهار چموش ترین حیوان های جهان دشوارتر است.
*
ذهن بی قرارترین عضو عالم است. هیچ چیزی در جهان به اندازه ذهن ناآرام نیست و ناآرامی را تجربه نمی کند.
*
بین اضطراب و آرامش است: هرچه مردم اضطراب پیشتری دارند زمامداران آرامترند. و هرچه مردم آرامترند، حاکمان مضطربند.
*
در جامعه استبدادی بین آرامش و اضطراب مردم و حاکمان رابطه معکوس برقرار است: اضطراب مردم موجب آرامش حکام می شود و آرامش مردم موجب اضطرابشان.

حاصل حضور شرق در غرب، تنوع و ثروت بوده است و حاصل حضور غرب در شرق، تشتت و فقر.
*
غرب با شرق قوی شده و شرق با غرب تضعیف شده است.
*
زمان پیش می افتد از کسانی که چشم بر واقعیت‌ها می بندند.
*
زمان هرگز عقب نمی افتد. تنها راه جلو افتادن از زمان، عقب نماندن از آن است.
*
علامت جامعه استبدادی، وجود رابطه معکوس بین اضطراب و آرامش است: هرچه مردم اضطراب پیشتری دارند زمامداران آرامترند. و هرچه مردم آرامترند، حاکمان مضطربند.
*
در جامعه ای که مرده بد و زنده خوب نداشته باشد، یک مسئله واضح قابل درک است و آن عوض شدن جای «ظلم» و «عدل» است.
*
در جامعه ای که آزادی نبرده باشد، بویی از بهشت نمی برد، چون بهشت در اثر انتخاب و آزادی حاصل می شود و بدون آزادی بهشتی وجود ندارد.

جامعه ای که آزادی نداشته باشد، شاخه ای از جهنم است، حتی اگر در آن بهشت تبلیغ شود. بهشت اثر آزادی و خود آزادی است.
*
جامعه ای که آزادی نداشته باشد، شاخه ای از جهنم است، حتی اگر در آن بهشت تبلیغ شود. بهشت اثر آزادی و خود آزادی است.
*
کریم فیضی

اشاره: در شماره پیشین با بخش هایی از زندگی، آثار و شاگردان زنده‌یاد آیت الله الهی قمشهای آشنا شدیم و اینک ادامه سخن که پس از ذکر شاگردان آن مرحوم، شامل دیدگاه‌های آن مرحوم از نگاه استاد ثبوت است.

مسجد منافات تام دارد.

استاد فرمودند: امام علی(ع) در نکوهش چنین رفتارهایی است که به عنوان پیش‌بینی فرموده: یأتی علی الناس زمان لا یبقی فیہ من القرآن الا رسمه، و من الاسلام الا اسمه، مساجدهم یومئذ عامره من البناء خراب من الهدی. سَکَنَها و عَمَّارها شرُّ اهل الارض؛ منهم تخرج الفتنة و الیهم تاوی الخطیئه؛ یردُّون من شدِّ عنها فیها، و یسوقون من تأخر الیها. يقول الله تعالی «فی حلفت لایعثنَّ علی اولئک فتنة اترك الحلیم فیها حیران» و قد فعل.

ترجمه: روزگاری بر مردم بیابسد که در آن، از قرآن جز نشانی و از اسلام جز نامی نماند. در آن هنگام بنیاد مسجدهاشان آبادان است و بنای هدایت در آن زمین. ساکنان و بناکنندگان آن مسجدها بدترین مردم روی زمین‌اند؛ فتنه از میان آنان برخیزد و پناهگاه خطاها آنان‌اند. هر که را از فتنه بر کنار باشد، به درون آن بازگردانند و هر که را از آن عقب افتد، به سوی آن سوق دهند. خداوند برتر می‌گوید: سوگند به خدائی خود، فتنه‌ای در میان آنان برپا کنم که بُردباران در آن سرگردان شوند.» و چنین کرده‌ است.

در خطبهٔ دیگری هم که در ذیقار ایراد فرمود، از روزگاری سخن می‌گوید که مسجبدیان و قاریان به گمراهی دچار گشته و با رفتارهای نارواییشان هویت مسجدها را درگروگن ساخته‌اند:

«مساجدهم فی ذلک الزمان عامره من الضلالة، خربه من الهدی، قد بَدَل فیها من الهدی، فقرّأوها و عَمَّارها آخأب خلق الله و خلیفته، من عندهم جرت الضلالة و الیهم تعود، فحضور مساجدهم و العشی الیها کفرٌ بالله العظیم إلّا من مشی الیها و هو عارف بضلالهم؛ فصرات مساجدهم من فغالهم علی ذلک النحج خربهٌ من الهدی عامرةٌ من الضلالة؛ قد بَدَلَتْ سَنَهلَهُ و تعدّیت حدوده، و لایدعون إلی الهدی و لا یقسمون الفیء و لا یوفون بدمّه، یدعون القتیل منهم

علی ذلک شهِیداً؛ قد أتوا بالله الافتراء و الجحود و استغنیوا بالجهل عن العلم، و من قبل ما مثلاً بالصلاحین کلِّ مثله و سَمَوا صدقهم علی‌الله فربه و جعلوا فی الحسنه‌العقوبه‌السَّیئه.

ترجمه: در مسجدهایشان در آن روزگار، بنای گمراهی آبادان و بنای هدایت ویران است و دین و هادیات در آنها دگرگون گشته. قاریان مسجدها و بناکنندگان آن، کافرترین و زیانکارترین مردمان و آفریدگان‌اند. گمراهی از نرسد آنان جریان می‌یابد و به سوی آنان بازمی‌گردد. رفتن به مسجدهای آنان و حضور در آنها، کفر ورزیدن به خدای بزرگ است، مگر کسی از گمراهی آنان آگاه باشد.

با رفتاری بدان گونه، در مسجدهاشان بنای هدایت ویران و بنای گمراهی آبادان است و سنت خدا دگرگون شده و فرمان‌های او در معرض تعدی قرار گرفته. مردم را به راه هدایت نخوانند و حقوق مالی خلق را به آنان نرسانند و بر هیچ پیمانی وفا نکنند. کسان خود را که در جنگ‌های ناروا به قتل رسند، شهید خوانند. بدین‌گونه، با افترا به خدا و انکار او به محضر او روند و با دلخوش داشتن به جهل، از دانش بی‌نیازی جویند. پیش از آن، باند‌های صالحان را تکه‌پاره کردند و سخنان راست آنان را دروغ‌زنی بر خدا نام نهادند و کار نیک آنان را با بدی پاداش دادند.

بامثنوی و آفرینندگان

استاد الهی به گفتهٔ خود، همچون استاد جلال‌الدین همایی، در محضر شیخ محمد خراسانی – از مدرّسان عالی‌رتبهٔ حوزهٔ اصفهان – مثنوی را فراگرفت و علاقه به مثنوی را از او به ارث برد؛ چنان‌که ششیخ نیز از استاد خود جهانگیرخان قشقایی – معلم بزرگ اخلاق و مدرّس بلندپایهٔ نهج‌السبایغ و کتاب‌های فقه و اصول و ریاضی و هیئت و فلسفه و منطق و طب – که مثنوی را نیک می‌شناخت و گاه در ضمن درس ابیاتی از آن را می‌خواند، مثنوی را آموخت و شش‌اگرد دیگر جهانگیرخان، حاج‌آقا رحیم ارباب نیز که در حکمت و فقه و ریاضی و هیئت یگانهٔ دوران بود، در تبیین دقایق مثنوی تسلطی کم‌نظیر داشت.

الهی به تبع استاد خود خراسانی، مثنوی را «صیقل ارواح» و «بانگ توحید» و «دکان فقر» می‌نامید، و دبستگی‌اش به مثنوی چندان بود که حتی در ضمن تدریس متون فلسفی همچون منظومه و اشارات و اسفار، و در تفسیر و تحلیل‌های کتبی خود از موضوعات حکمی و دینی، غالباً سخن را با ابیاتی از این منظومهٔ عظیم می‌آراست و از مضامین بلند آن استمداد می‌نمود؛ و از مولانسا با تعبیراتی همچون «عارف رومی قدس سرهٔ القیومی در این مقام فرماید»، «عارف قیومی، ملای رومی، فرماید» یاد می‌کرد.

یک جا ضمن توضیح روایات ائمه(ع) دربارهٔ علم حق، می‌گوید: «عارف رومی از آن امامان گرفته؛» و جای دیگر پس از نقلِ گفتگوی پیامبر(ص) با زید

(کیف اصبحت...) می‌نویسد: «این حدیث شریف نبوی را عارف رومی قدّس سرّـه با بیانی شیوا و شیرین و شورانگیز شرح کرده، اینجا ذکرش مناسب‌است.» از جمله حقوق بسیاری نیز که استاد الهی بر دُمّهٔ این ناچیز دارد، یکی هم یاری به من برای فرجه در جزیرهٔ مثنوی بود که از سرِ حسن ظنّ به این مرید

هر عالم ربّانی و هر صوفی صافی است پاک از حسد و شسید، بؤذ یار الهی گاهی نیز در پاسخ مدّعیان، این ابیات مثنوی را بر زبان می‌اندد: پیش از آنکه این قصّه تا مَخْلَص رسد دود و گسندی آمد از اهل حسد

مخلص، به «غرق شدن در بحر معنوی» تعبیر می‌فرمود؛ و گاه این نیازمند را بر آن می‌داشت تا با تکیه بر صوت – و البته نه با آوایی چندان دلنشین – مثنوی را قرائت کند؛ و من در آشنایی با ژرفای مثنوی، بیش از هر کس مدیون اویم.

وقتی هم قرار شد مثنویِ او در خدمت ایشان بخوانیم، فرمودند: «در جلسات درس، کتاب ارواح» و «بانگ توحید» و «دکان فقر» می‌نامید، و دبستگی‌اش به مثنوی چندان بود که حتی در ضمن تدریس متون فلسفی همچون منظومه و اشارات و اسفار، و در تفسیر و تحلیل‌های کتبی خود از موضوعات حکمی و دینی، غالباً سخن را با ابیاتی از این منظومهٔ عظیم می‌آراست و از مضامین بلند آن استمداد می‌نمود؛ و از مولانسا با تعبیراتی همچون «عارف رومی قدس سرهٔ القیومی در این مقام فرماید»، «عارف قیومی، ملای رومی، فرماید» یاد می‌کرد.

ای ششیخ! مزن طعنه به گفتار الهی

دیگر یعنی پنج ساعت و ۲۵ دقیقه از شب جمعه گذشته قمر با مشتری تسدیس خواهد داشت.
آشنایی کامل با این خط و با اصطلاحات تقویم‌ها محتاج‌است به‌این که شخص یک تقویم رقی می‌رابد داشته چند ساعت مطالعه کند به شرطی که قواعد مجملی را که در این رساله آمده به حد کافی فرا گرفته باشد.
این بود خلاصهٔ بسیار موجزی از احکام نجومی و اصولی که در خواندن مطالب عمدهٔ تقویم‌ها به‌کار می‌آید.
ضمناً مناسب دید صورتی از یک زایجهٔ نجومی که منجمین برای نوزادها یا وقایع دیگر طرح می‌کنند با شرح نکات آن در پایان این مبحث افزوده آید و نیز یک مثال هم برای استفاده از تقویم رقی نوشته شود.البته به نظر رسیده که در تقویم رقی به هیچ‌وجه از خوب و بد ساعت‌ها چیزی نمی‌نویسند.بر خلاف تقویم‌های معمولی که چون به عقیدهٔ منجمین برای عوام و توده نوشته می‌شد در مقابل هر روز توضیحی به‌طور کلی ثبت می‌گشت.

مثلاً: (مناسب است مسفر را) یا (مناسب است نکاح را) یا (کاری را نشاید) و از این قبیل، ولیکن این ترتیب دقیق نیست و طالع و ساعت اقدام در آنها معین که برج جوزا یعنی دوجسدین است یا (ها) که سنبله

مقابله کردم. مرد آن است که با تقدیرهای نکوهیده مقابله کند، نه با آن سازگاری نماید.

سوءاستفاده‌از حیل الله

در توضیح این دو بیت:

زانکه از قرآن بسی گمراه شدند

زان رسن قومی درون چّه شدند

مر رسن را نیست جرمی ای عنود

چون تو را سودای سر بالا نبود
استناد گفتند: این دو بیت اشاره است به آیهٔ ۲۶ از سورهٔ بقره که حاکی است کافران می‌گفتند مثلِ های قرآن بسیاری را گمراه می‌کند و خداوند در پاسخ آنان فرمود: جز تبهکاران را گمراه نمی‌کند.

تشبیه قرآن به رسن نیز بارها در احادیث معصومان آمده است. از جمله در حدیث رسول(ص): «کتاب‌الله حیلٌ مملود من (یا: بین) السّماء الی (یا: و) الارض» و در کلام امیر مؤمنان: «و تمسّک بحبل القرآن و استنصحه» به ریسمان قرآن چنگزن و از آن پند گیر و «هذا القرآن فانه حبل الله المتین و سببه الامین» این قرآن، ریسمان استوار خداوند و وسیلتِ امین اوست.

شفاعت امام‌علی(ع) از ابن‌ملجم؟

یک بار کسی این ایراد را از قول مرحوم مجلسی به مولانا گرفت که: «چرا گفته است: امام‌علی(ع) در قیامت از ابن‌ملجم شفاعت می‌کند؟» استاد در پاسخ گفت: «اولاً مگر چه کسی است که هیچ کلام ناصوابی بر زبانش جاری نشده باشد؟ ثانیاً مولانا این سخن را از شدت ایمانی که به کریمی و بخشندگی و بزرگواری و عفو و گذشت امام علی(ع) داشته، بر زبان رانده و آنچه او را به این اعتقاد رسانیده، رفتار خود امام(ع) بوده است که در این دنیا شفاعت ابن‌ملجم را فرموده و در وصّیت‌نامهٔ خود، از یازماندگانش خواستار شده است که همان‌سان که می‌خواهند خدا از آنان بگذرد، آنان نیز از گناه قاتل او درگذرند: «افغافوا لا تجبّون ان یغفر الله لکم؟»

مولانسا مخالف معتزله و اشاعره

دیدگاه او دربارهٔ رؤیت خدا و اختیار

در دفتر دوم مثنوی به ابیات ۶۱۴ رسیدیم:

چشم حس را هست مذهب اعتزال

دیدهٔ عقل است سَنّی در وصال

سُخرهٔ خشن اشد اهل اعتزال

حیسان را سَنّی انما من از ضلال

هر که بیرون شد ز حسن، سَنّی وی است

اهل بیش چشم عقل خوش پی است

گر بدیدسی حَسَن حیوان شَناه را

پس بدیدسی گار و خسر الله را

استاد گفتند: در این ابیات، مولاناهم معتزلی‌مذهبان (روشنفکران اهل سنت) را سخت تخطئه می‌کند و هم عقیده به رؤیتِ باری تعالی با چشمِ حَسَنی را که از اصول مسلم اشعریان است، مردود می‌شمارد؛ و چون ادامه دارد

عموم اهل سنت، با معتزلی بوده‌اند یا معتقد به رؤیت باری تعالی، می‌توان فهمید که مراد مولانا از سَنّی، کسانی که به این نام شناخته شده‌اند، نبوده؛ بلکه این عنوان را بر کسانی اطلاق کرده که آنان را پیروان حقیقی سنت رسول(ص) می‌شناخته‌است. البته در این مورد که مولانا مخالف سرسخت معتزله بوده، هیچ‌کس تردید نکرده؛ اما مخالفت‌های او با اصول مسلم مذهب اشاعره نیز جایی برای این احتمال که او پیرو این مذهب باشد، نمی‌گذارد. چنانکه در جای دیگر نیز با استناد به دو آیهٔ «لا تدركه الابصار» و «فلما تجلی ربه للجبل جعله دكا و خرّ موسی صعقا» که دومی به دنبال ردّ درخواست رؤیت از جانب موسی(ع) با عبارت مؤکد «لن تُرانی» آمده، همان نظریهٔ عدم امکان رؤیت ذات باری را تقریر می‌کند و می‌گوید:

پس نهانی‌ها، به ضدّ پیدا شـود
چونک حق را نیست ضد، پنهان بود
نور حق را نیست ضدی در وجود
تا به ضد او را توان پیدسا نمود
لاجرم ابصارنا لا تُدرکه
و هو یُدرك بین تو از موسی و کُه
و البته این امر مانع از اعتقاد به رؤیت قلبی و روحانی که در احادیث معصومان نیز مرحلهٔ اعلاّی ایمان به شمار آمده، نیست.

نیز می‌دانیم که نفی اختیار انسان، از اصول مسلم اشاعره است و آنگاه مولانا بارها به مختار بودن انسان تصریح کرده و انکار اختیار را مستلزم اعتقاد به جبر شمرده که بطلان آن بر کسی پوشیده نیست؛ از جمله در ضمن حکایتی با این عنوان «در جواب چبری و اثبات اختیار و بیان آنکه عذّ جبری در هیچ ملتی و در هیچ دینی مقبول نیست...» از گناهکاری سخن می‌گوید که خود را در ارتکاب گناه، بی‌اختیار و مجبور می‌پنداشت و چون او را یزدند و گفتند: ما هم در زدنِ تو بی‌اختیار و مجبوریم، به خود آمد و:

گفت توبه کردم از جبر ای عیار

اختیار اسنت، اختیار است، اختیار

اختیارش اختیار ما کند

امر شد بسر اختیاری مستند

حاکمی بر صورت بی‌اختیار

هست هر مخلوق را در اقتدار

تا کشند بی‌اختیاری صید را

تا بَرزد بگرفته گوش او زید را

لیک بی‌هیچ آلتی صنع صمد

اختیارش را کمند او کند

اختیارش زید را قیدش کند

بی‌سگ و بی‌دام، حق صیدش کند

نادر این باشنده که چندین اختیار

ساجد اندر اختیارش بنده‌وار

ادامه دارد

چهارشنبه ۳ خرداد۱۳۹۶/سال نودویکم-شماره ۲۶۷۲۷

ویژه فرهنگ‌تاریخ وتمدن ایران وجهان/ ۳۱۰ **اخباریات**

لوح

در کوچه باغ اندیشه -۳۷-

بهشتِ آزادی

تبدیل «بهشت» به «جهنم» آسان ترین کار ممکن است. کافی است نیت تان بد باشد و فکر تان منفی!
*
کسی که تعادل انسان را به هم بزند دوستش نیست حتی اگر مادر انسان باشد. تعادل خط قرمز حیات است.
*
دیندار واقعی جاهل نمی شود و جاهل حقیقی هم دیندار نمی شود. با این حال، اگر بین دین و جهل ترکیب صورت بگیرد، بدترین ترکیب عالم را شاهد خواهیم بود.

افکار چو نان طوفان هایی از راه می رسند و انسان را چو نان امواجی حقیر بلند می کنند و بر صخره زمین و سنگ زمان می کوبند.

اگر پای ماجراجویی در میان نبود، انسانها خیلی از کارها را نمی کردند، به خیلی از جاها نمی رفتند و خیلی از حرفها را نمی زدند.

حضور غرب در شرق و بخصوص ایران، حاصلی جز بسط بی عدالتی و نابرابری نداشته است

از آن رو که شرقی ها با ابزارهای غربی همدیگر را می کوبند و کنار می گذارند.

جهان سنگین است و هر روز سنگین تر می شود. کسی که راهی برای سبکی و سبکبالی پیدا نکند، زیر بار جهان به زانو در خواهد آمد.

مراقبه یا به قول امروزی ها «مدیتیشن» در لحن و صدای شما و میمیک صورتتان اثر می گذارد. با مدیتیشن مرتب و اصولی می توانید صدایتان را زیبا و جذاب کنید و گرفتگی را از صورت و چهره تان دور کنید.

حاصل حضور شرق در غرب، تنوع و ثروت بوده است و حاصل حضور غرب در شرق، تششت و فقر.

غرب با شرق قوی شده و شرق با غرب تضعیف شده است.

زمان پیش می افتد از کسانی که چشم بر واقعیت‌ها می بندند.

زمان هرگز عقب نمی افتد. تنها راه جلو افتادن از زمان، عقب نماندن از آن است.

علامت جامعه استبدادی، وجود رابطه معکوس بین اضطراب و آرامش است: هرچه مردم اضطراب بیشتری دارند زمامداران آرامترند. و هرچه مردم آرامترند، حاکمان مضطربند.

در جامعه استبدادی بین آرامش و اضطراب مردم دقیق اضطرابی با حساب انگشت شماری در تقسیم خانه‌ها غالباً تفاوتی دارد.

آن وقت‌ست از روی این صورت زایجه اتصال و نظر ستارگان را به همدیگر سنجیده یا در نظر گرفتن منسوبات برج و منسوبات خانه‌های طالع و مدلولات ستارگان و اتصال ستارگان حکم‌هایی استخراج کرده پیش‌بینی‌می‌نمایند.

سپاس آفریدگار توانا و مهربان را که توفیق بخشید تا این رساله را با خوشی و فرهی به پایان رسانیدیم.

از خدای زنده دین مرده صادر نمی شود و از دین مرده نمی توان به خدای زنده رسید. همچنانکه خدای مرده خدا نیست، دین مرده هم نمی تواند حقیقی باشد.

کریم فیضی

ادامه از صفحه اول

حمام‌های به اصطلاح «نمره» که قسمت‌های جداگانه داشت و مردم هر کدام تنها و به نوبت در یکی از آن‌ها استحمام می‌کردند ده سال بعد به وجود آمدند و مورد استفاده

متجددین یا «غرب‌زدگان» قرار گرفتند. همچنین بود «دوش» و استفاده از آن که آن هم از واردات فرنگستان بود.

در آن زمان پسر بچه‌ها تا کوچک بودند با مادرشان به حمام می‌رفتند، بزرگ‌تر که می‌شدند پدر یا برادر آن‌ها را همراه خود به گرمابه می‌بردند. حمام رفتن با مادر و بازی کردن در تشت پر از آب برای من بسیار لذت‌بخش بود. روزی پس از این که مادرم مرا با دست‌های نازنینش شست‌وشو داد و آخرین طاس آب را بر سرم ریخت و به گوشه‌ای نشاندم تا به خود بپردازد، ناگهان زنی غول‌پیکر از میان زنان دیگر جدا شده به ما نزدیک شد و در برابر ما ایستاد.

پس از تعارف به مادرم گفت: «خانم جان، این آقا پسر ماشاءالله بزرگ شده؛ دیگر او را با خودتان اینجا نیاورید. حالا باید با آقاچانش به حمام برود.» از سخنان این زن چیزی دستگیرم نشد و نفهمیدم چه دشمنی با من دارد که می‌خواهد از مادرم جدایم کند. سر را بلند کردم تا قیافه‌ی او را که خیلی بالا بود ببینم. آن را بسیار زشت یافتم و تن و بدن او به نظرم خیلی کت و کلفت و وحشتناک آمد.

به مادر گفتم این خانم که مثل «لولو» است به ما چه کار دارد... مادر گفت این زن لولو نیست، خانم ... السلطنه است که از خوشگل‌ترین خانم‌های این شهر است. به هر حال چیزی نیست، فکرش را نکن. من از آن پس نتوانستم فکرش را نکنم. به خصوص که وسوسه‌ی آن زن عملی شد و این آخرین بار بود که مادر مرا با خود به حمام برده بود.

مدت‌ها گذشت بی آن که فکر محدود من با همه کوششی که می‌کرد بتواند معنی سخنان خصمانه‌ی آن شاهزاده خانم را درک کند. روزی - چند سال بعد و تحت چه شرایطی بود نمی‌دانم - ناگهان معنی آن‌ها را دریافتم و همان دم بی‌اختیار شروع کردم به قه‌قه خندیدن.

آن طفلک که من بودم خیلی مانده بود تا سنم و رشدم اجازه دهد که به موضوعی دیگر فکر کنم.

تعزیه

خاطره‌ی دیگری از رویدادهای دوران کودکی که فراموش نشده است، به این شرح است:

شش یا هفت سال داشتم. روزی یکی از شاگردان و هم‌بازیان گفت: «علی، تعزیه دیده‌ای؟» گفتم اسمش را شنیده‌ام اما خودش را ندیده‌ام؛ چگونه چیزی است؟ گفت چیز نیست آن را «می‌خوانند». الان در میدان دروازه قزوین مشغولند. بیا برویم آن‌جا. با کمال کنجکاوی پذیرفتم و به راه افتادیم. این میدان چنان‌که پیش از این اشاره شد فاصله‌اش با خانه کم‌تر از یکصد قدم بود. در ضلع غربی آن میدان محوطه نسبتاً وسیع محدودی بود که در گوشه‌ای از آن قهوه‌خانه‌ای دایر کرده بودند. صحنه تعزیه یا نمایش در وسط محوطه بود و جمعیت کثیری دور تا دور آن نشسته بودند آن‌چه در صحنه دیده می‌شد، برای من بسیار جالب بود و تازگی

داشت.

از لباس‌های رنگارنگ بازیگران و زره و کلاه‌خود تا مردهایی که سر تا پا پوشیده شده بودند و فقط چشم‌هایشان دیده می‌شد و نقش زنان را ایفا می‌کردند. ناگهان صدای خشن یکی از بازیگران - رفیقم گفت شمر است - بلند شد و جنگ تن به تن او با بازیگر دیگری که از یاران امام حسین بود، آغاز شد. چکاچک شمشیرهایشان بر روی سپرها و صدای شیپور

علی‌اصغر نوکر مدرسه در را باز کرد و ما وارد شدیم. احمد خطاب به سید علی‌اصغر گفت: «آن چوب و فلک را بیاور.» آن‌گاه رو به من کرده گفت: «به کجا می‌رفتی؟ مگر نگفته بودیم که حق نداری از میدان دروازه قزوین تنها دورتر بروی؟ اگر گم شده بودی می‌دانی چه گرفتاری‌هایی پیدا می‌کردیم و چه بلاهایی ممکن بود به سرت بیاید؟» چوب و فلک حاضر شده بود.

ای خانمات دکتر سیاسی

من جدّ وجد

و طبل که به شدت نواخته می‌شدند چنان مرا منقلب ساختند که از خود بیخود شدم. وقتی به خود آمدم و حواسم جمع شد که ناگهان سر و صداها خوابید. تعزیه‌خوانان به کار خود خاتمه داده با شتابزدگی اسباب و بساط خود را جمع کرده بودند و داشتند از میدان خارج می‌شدند. به رفیقم گفتم چرا تعزیه را زود تمام کردند؟ گفت ما دیر رسیدیم، این‌ها حالا می‌روند بازارچه معیر و دوباره تعزیه می‌خوانند. بیا ما هم برویم آن‌جا. قبول کردم و با جمعیت انبوهی که تعزیه‌خوانان را دنبال می‌کردند، همراه شدیم. این نخستین بار بود که من بدون همراهی یکی از بستگان نزدیک قدم از میدان دروازه قزوین فراتر می‌گذاشتم. حالتی داشتم آمیخته از غرور ناشی از استقلال و وحشت از مجهول.

نمی‌دانستم به کجا می‌روم و چگونه به خانه باز خواهم گشت، به خصوص که در میان انبوه جمعیت رفیقم را هم گم کرده بودم و برای این‌که از جمعیت که به سرعت حرکت می‌کردند عقب نمانم و تعزیه‌خوانان را گم نکنم نفس‌زنان می‌دویدم که ناگهان چشمم به برادرانم، غلامرضا و احمد، افتاد که از طرف مقابل می‌آمدند. در جا خشکم زد. آن‌ها هم که به هیچ‌وجه انتظار دیدن مرا تنها در آن‌جا نداشتند گویی خشکشان زد. احمد فقط گفت: «این‌جا چه می‌کنی؟ جلو بیفت ببینم بلدی راه خانه را پیدا کنی!»

ناراحت بودم، می‌دانستم گناهی مرتکب شده‌ام ولی خوشبختانه راه را عوضی نیامدم. من به جلو و برادران از عقب به دروازه قزوین (میدان شاهپور) رسیدیم. در آن‌جا مختصر اشتباهی رخ داد. به جای این‌که به چپ بروم از حواسپرتی به راست پیچیدم که ناگهان دست قوی برادرم احمد بازویم را گرفت و مرا به طرف چپ متوجه ساخت. به ته کوچه بن‌بست خودمان که رسیدیم یکی از برادران به جای آن‌که در خانه خودمان را بزند، در مدرسه را - که چون روز تعطیل بود بسته بود - زد. سید

من در مدرسه دیده بودم چگونه بچه‌های تقصیرکار را فلک می‌کردند و چگونه به پاهای آنها ترکه می‌زدند. آن منظره‌ها و صدای ضجه و ناله و التماس بچه‌ها به خاطرم آمد. در آن لحظه که مرا زیر فلک می‌خوابانند چون اولین دفعه بود که چنین اهانتی به من روا می‌شد حس غرورم وادارم ساخت که به خود فشار بیاورم و کوچک‌ترین علامت ضعف و بیچارگی از خود نشان ندهم.

من هیچ مقاومت نکردم و کلمه‌ای بر زبان نراندم. سیدعلی‌اصغر یک سر فلک را گرفت و برادر ارشدم غلامرضا سر دیگر آن را و برای انجام این کار هر دو به ناچار تقریباً زانو به زمین زده بودند. برادر دیگرم احمد ترکه را به دست گرفت و آن را چندین بار با کف پاهای کوچک من آشنا ساخت. درد شدید احساس کردم ولی دست‌ها را روی چشمانم گذاشته تحمل کردم، گریه نکردم و چیزی نگفتم و برادرانم را به شگفتی‌انداختم.

احمد مرا بلند کرد و چون حدس می‌زد که با پاهای آزار دیده راه رفتن دشوار خواهد بود، مرا زیر بغل گرفت و به خانه رسانید. تنها که شدم مقداری گریه کردم ولی رضایت خاطر داشتم از این که ابراز شخصیت کرده بودم. این اولین و آخرین تنبیه بدنی بود که من در تمام عمر خود دیده‌ام. نخستین فعل ارادی بود که از خود نشان داده‌ام. فعل ارادی که در زندگی دراز من به کرات تجدید شده و منشأ بسیاری از پیروزمندی‌هایم بوده است.

مدرسه‌خرد

دو سه سال بعد از رفتن من به مدرسه خرد، این مدرسه که همسایه خانه ما بود، تغییر جا داد و به خیابان انتظام‌السلطنه، یکی از خیابان‌های فرعی خیابان امیریه - که بعدها خیابان پهلوی نام گرفت - انتقال یافت. خیابان انتظام‌السلطنه آنطور که به خاطر دارم بن‌بست بود و منتهی می‌شد به باغ‌بزرگی متعلق به انتظام‌السلطنه.

وجه تسمیه خیابان هم به همین مناسبت

بود. چون محل جدید مدرسه از خانه ما دور بود، مرا به مدرسه دیگری که مدرسه سلطانی نام داشت و نزدیک به خانه ما بود گذاشتند. وضع این مدرسه با مدرسه خرد خیلی فرق داشت. محیطی خشک و غم‌انگیز داشت. معلمانش به خوبی معلمان مدرسه خرد نبودند. شاگردان به هنگام تنفس حق نداشتند بازی کنند و سر و صدا راه بیندازند. شکایت پیش مادر و برادرانم بردم. آن‌ها مرا دوباره به مدرسه خرد - با این‌که راهش نسبتاً دور شده بود - بردند.

بازیابی هم‌شاگردی‌های سابق البته لذت‌بخش بود. ولی آشنایی با دو هم‌شاگردی و هم‌بازی جدید لذت‌بخش‌تر بود. آن‌ها دو برادر بودند و عبدالله‌خان و نصرالله‌خان نام داشتند. بعدها معلوم شد که فرزندان آقای انتظام‌السلطنه هستند و به همین مناسبت وقتی که سالیان بعد از تاریخ، در زمان رضاشاه پهلوی نام خانوادگی معمول و الزامی شد، واژه «انتظام» را برای نام فامیلی خود برگزیدند.

من از همان روزهای اول آشنایی آن‌ها را با محبت یافتم و به آن‌ها علاقه‌مند و دوست شدم. دوستی که پس از گذشت سه ربع قرن هنوز باقی بود و در تمام این مدت کوچک‌ترین غبار کدورت بر آن ننشسته بود. نصرالله‌خان پیوسته خنده‌ای بر لب داشت. در بازی‌ها پرچنب و جوش، پرتکاپو و به اصطلاح شیطان می‌نمود. عبدالله‌خان دست‌کمی از برادر کوچک‌تر نداشت ولی سنگین‌تر و «آقا»تر به نظر می‌آمد. ویژگی‌های اخلاقی که بعدها هم در آن‌ها کمابیش به چشم می‌خورد.

از خیابان‌امیریه که وارد خیابان انتظام‌السلطنه می‌شدم در اوایل این خیابان به طرف دست راست باغی را می‌دیدم که می‌گفتند سفارت هلند است.

در باغ باز بود و من غالباً اندکی در آن جا توقف می‌کردم و به تماشای غذاهای سفیدی که از خود صدهای عجیب بیرون می‌دادند، می‌پرداختم. گاهی هم در این تماشای خود را فراموش می‌کردم و همین که ناگهان به یاد زنگ مدرسه می‌افتادم بقیه راه را با شتابزدگی دوان دوان می‌پیمودم تا به موقع سر صف حاضر شوم و مورد مواخذه قرار نگیرم.

باغ انتظام‌السلطنه به نظر من بسیار بزرگ و زیبا بود. گاه به گاه با عبدالله یا نصرالله یا تنها برای گردش و تماشا وارد باغ می‌شدم. خیابان اصلی آن قرمز رنگی بود؛ گمان می‌کنم یک قشر گرد آجر روی آن گسترده بودند. یک آسیاب آبی در اول باغ دیده می‌شد و در انتهای باغ قسمتی که سطحش از قسمت‌های دیگر بلندتر بود توسط چرخ و فلک بزرگی آبیاری می‌شد.

این چرخ روی نهر آبی که در سطح پایین‌تر جریان داشت کار گذاشته شده بود و دارای کاسه‌های متعددی بود که در تماس با جریان آب یکی پس از دیگری پر شده و محتوای خود را در نهری که در قسمت فوقانی کنده شده بود، خالی می‌کردند و به این طریق آبیاری سطح مرتفع باغ میسر می‌شد. چون نخستین بار بود که چنین چیزی می‌دیدم از دیدن آن سیر نمی‌شدم و هر دفعه که قدم در آن باغ می‌گذاشتم به سراغ چرخ آب گردنده می‌رفتم و چند لحظه به تماشای آن می‌پرداختم.

مدرسه خرد یک بار دیگر هم تغییر جا داد و به خیابان ارامنه منتقل شد. من عالی‌ترین کلاس آن مدرسه را - که در حدود سوم متوسط بود - به پایان می‌رساندم. همیشه شاگرد اول یا شاگرد دوم بودم. یک بار هم دو کلاس را یکی کرده بودم.

ادامه دارد

آنچه بر من گذشته به واقع رؤیا یا رؤیاهایی بوده است؟! و یا سراسر خیالی‌بافی صرف.

صدای پدرش را از بیرون اتاق شنید که با مادرش خداحافظی می‌کرد. ولی هرچه تلاش کرد نتوانست بدنش را از بستر بیرون بکشد. انگار به راستی بیمار شده بود.

در بیداری

آنروز مادر بهروز با آش داغ، چای داغ و شیر داغ از او پذیرایی و به تکرار تأکید کرد که پسرش سرماخورده و این خستگی و رخوت و تب ناشی از سرماخوردگی است.

و چون فردای آن روز بهروز از بستر برخاست، مادر از او پرسید: حالا به معجزه طبابت من ایمان پیدا کردی؟!!

بهروز در حالی که همچنان سرگرم افکار خود بود، با بی‌حواسی به علامت مثبت سر تکان داد.

او سراسر روز قبل را در بستر با کلافگی به این اندیشیده بود که آیا باز رؤیایی به سراغم خواهد آمد و مرا به

گونه‌ای مشغول خواهد کرد که از واقعیت‌های نامطلوب زندگی پیرامونم فارغ شوم و یا پاره‌های خیال همچون تکه‌های ابری که از صحنه آسمان می‌گریزند، از پهنه روحم گریخته‌اند؟!!

اگر چنین باشد، من در متن این روزمرگی کسالت‌بار چه گونه بقیه روزها و ماه‌ها و سال‌های عمر خود را بگذرانم؟! و اگر زندگی رؤیایی‌ام باز به روش گذشته با همان نظم تاریخی ادامه یابد، بعد از آن اتفاقات شوم، تهاجم و سلطه اوباشانی که از بیابان‌های آسیای مرکزی به وطنم یورش آورد، به تاخت و تازی وحشیانه، به قدرت شمشیر فرمان می‌رانند.

قتل عام می‌کنند، زور می‌گویند و خفقانی مهیب و مرگبار به وجود می‌آورند، تبعید معین و سپس مرگ او، دیدن تابوت خودم و دست آخر محو شدن همه‌چیز در پس پرده غریب، چه گونه رؤیایی بر من ظاهر خواهد شد که بیش از رویدادهای زندگی‌ام در بیداری ناخوش آیند نباشد. شرایط زندگی واقعی‌ام اگر در پسند من نامطلوب است، از این پس رؤیاهایم به احتمال زیاد دردناک‌تر خواهد بود.

پیش از آن می‌پنداشت که می‌تواند با نشخوار ذهنی آن رؤیاهای دلپذیر، بقیه عمر را همچنان سیراب از نعمات زندگی و بی‌نیاز از مواهب دنیایی به سر برد. اما به همان زودی فهمید که نمی‌شود، نمی‌تواند، قادر نیست و تصورش خیال باطل و بیهوده‌ای بیش نبوده است. مرگ تنها واقعیت مشترک هر دو دنیایش بود.

زندگی‌اش در رؤیا با نشئه‌ای که نمی‌توانست چگونگی آن را ارزیابی و یا برای دیگران قابل درک کند، از شروع تا مرز تماشای تشییع تابوت خود و سپس ناپدید شدن تابوتش در آن سوی دیواره هستی، این نتیجه را - غلط یا درست - در همان عالم رؤیا برای او به دست می‌داد: اگر نه پرشکوه‌ترین و یا درست‌ترین که به یقین یکی از پرشکوه‌ترین و بی‌ایرادترین زندگی‌ها را در عرض و طول اغناکننده‌ای گذرانده است.

و حالا در بیداری، در آن بستر مندرس، با آن سر داغ و تن تپدار به خود می‌گفت: آن چه بر من رفت، حال بیمارگونه‌ای بود و یا حسّی برتر از آدم‌های معمولی؟ نمی‌دانم. ولی حاصل، این است که از این پس با روزمرگی خود سخت‌تر کنار می‌آیم و دیگر طاقت تحمل فضای رنج‌آلود و غمبار و دردناک رؤیاهایم را نیز ندارم.

در خواب

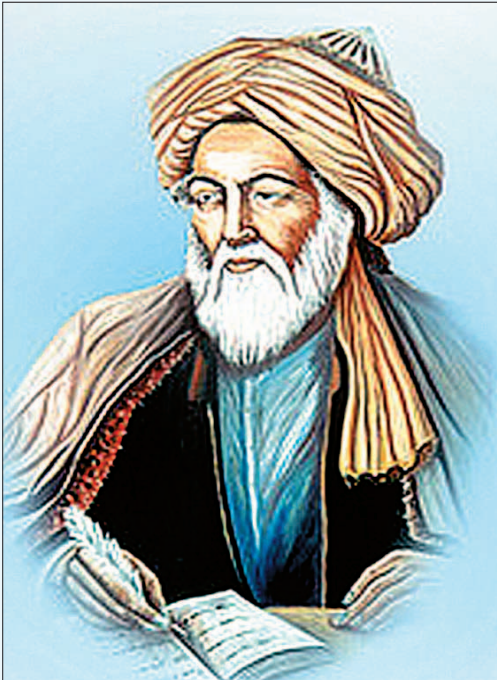
لیاقت تا قبل از تبعید معین، رنج را به معنی واقعی خود نمی‌شناخت. می‌دانست که ممکن است همه انسان‌ها عشق را نفهمند، ولی رنج را اگر به سراغشان بیاید بی‌استثناء همه درک می‌کنند. اما تا پیش از آن وقایع شوم، رنج نه در معنای جانگزیاش به سراغ او آمده بود و نه حتی خفیف‌تر و رقیق‌تر از آن.

نه دغدغه دخل داشت و نه رمقی کمرشکن از خرج را پیش‌رو که ماوراء توان مادی‌اش باشد. مقوله‌هایی چون شکست

و پیروزی، اوج و حضیض، سرافرازی و حقارت، ذهنش را درگیر و روحش را مضطرب نمی‌کرد. نگران عبور تاریخ و گذشت زمان نبود. فراخنای سراسر جهان، جغرافیای زندگی‌اش بود.

در بیداری

سرش را زیر روانداز خویش فرو می‌برد و آهسته طوری که مادر صدایش را نشنود، با خود می‌نالد: «روزگار با من چه کینه‌توز است. دریچه‌امیدی را هم که از این بستر کهنه به رویم گشوده می‌شد، با بی‌رحمی بر من بست و شیرینی رؤیاهایم را از من ربود. زندگی مرگبار، دهشتناک‌تر از خود مرگ است.»

در تب حسرت می‌سوخت. حسرتی فرو کوفته و تبی که لهیب‌گذاشته‌اش بیشتر درون او را می‌تافت و رمق برخاستن از بستر را از او می‌گرفت. تا فردای آن روز که تب فرو خوابید و او از بستر برخاست، تصمیم خود را گرفته بود.

دکتر اقتداری در آن نشست سه نفره به او گفته بود: «پیشنهاد دکتر پژمان بخت و اقبالی است که خیال کن با تعبیر شدن همان رؤیاها در زندگی واقعی به سراغ تو آمده است. پروفیسور، خود یک معین امروزی است که دنیای واقعی تو را به رنگ دیگر در خواهد آورد.»

بهروز هنوز در قبول پیشنهاد دکتر پژمان تردید ترس‌آلودی در دل داشت. حدس می‌زد با او مانند موش آزمایشگاهی رفتار شود و جدا از این که ساعات شب و روزش شبیه به یک زندانی بگذرد، رفته رفته همه بفهمند او درگیر چه ماجرای است و به چشم یک دیوانه نگاهش کنند. او نمی‌دانست و هرگز نفهمید که برخی از نزدیکانش زیر گوش هم درباره اختلال روانی و گاه مختل بودن حواس او زمزمه‌هایی و پچ‌پچ‌هایی دارند که در پاره‌ای موارد پا از دایره احتیاط بیرون می‌نهد.

پیش از آن، زمانی که مست رؤیاهای شبانه خویش بود و حتی هنگام بیداری، «بهروز» را به دلیل وجود لیاقت و تبع آن خویشتن مجازی و عاریتی، انسانی موفق و سعادتمند و کام‌روا می‌دید و با خود استدلال می‌کرد: بسیاری از انسان‌ها در سراسر عمر به گونه‌ای در نظر و در فکر دیگران قضاوت می‌شوند که در واقع امر دارای آن صفات - چه خوب و چه بد - نیستند. بگذار من هم یکی از آنان باشم. وقتی آن‌ها مرا آرام و راضی می‌بینند، چه لازم است که از دلیل واقعی آن باخبر شوند.

ولی حالا دگرگونی، مثل زلزله مهیبی که همه‌جا را بلرزاند و همه چیز را ویران کند، به هر دو دنیایش هجوم آورده بود. با معصومیتی دیوانه‌سار و عقل باخته فکر کرد، اگر سلجوقیان به وطن حمله نکرده بودند، شاید من در این بستر به این درماندگی نمی‌رسیدم! اما بلافاصله با ردپایی از خردمندی که بعد دیگر وجود او و از دیرباز با جنونش در خفا به طور پنهان و حتی بی‌آگاهی خودش در تقابل و تعارض بود، اندیشید: تاریخ هیچ‌گاه درباره هیچ موضوعی، هیچ رویدادی و هیچ جنگ و صلحی حق مطلب را به واقع ادا نکرده و نمی‌کند.

اگر جانب‌داری‌های تاریخ‌نویسان امان بدهد، طبیعی است که هر قلم به دستی «از ظن خود یار» حوادث تاریخی و مشاهدات و دریافت‌هایش می‌شود. اگر هم در موارد نادری حق مطلب ادا

شده باشد، ذهن‌های هوشمند ترجیح می‌دهند محتاطانه آن را بپذیرند.

آنچه بیشتر از این افکار، فزون‌تر از کشمکش‌های جنون و خرد و مؤثرتر از هر سنجشی موجب شد تا تصمیمش در تسلیم شدن به پیشنهاد دکتر پژمان قطعی شود و از سبک سنگین کردن امور دست بکشد، آن بود که روز قبل، پیش از فرو نشستن تب، وقتی یک بار به زحمت و زور توانست از بستر بلند شود و چهره خود را در آینه غبارگرفته و کم و بیش دودزده‌ای که با زنجیر ساده‌ای به دیوار نه چندان تمیز اتاق آویزان بود ببیند، ناگهان اتفاق عجیبی افتاد که همه تردیدهای او را به یک ضرب کنار زد، مصمم شد نزد دکتر پژمان رفته، پیشنهادش را بپذیرد و حال خود را درست به او واگذارد.

در یک لحظه کوتاه با غافل‌گیری هول‌آوری در آینه چهره خود را کنار تصویر معین دید. روشن و غیرقابل انکار. صورت خودش بود و رخسار معین با همان صلابت و مهر. و هم‌زمان بانگ جرسی انگار از بیابانی دور به گوشش رسید، آن هم با وضوح و صراحتی که برایش جای تردید باقی نمی‌گذاشت و در لحظه بعد، هم تصویر معین محو شد و هم بانگ جرس خاموش. ولی همان یک لحظه طوری او را به وحشت انداخت که این پرسش از ذهنش عبور کرد: «آیا به بیماری ناشناخته‌ای دچار شده‌ام و خود از آن بی‌خبرم.» سنگینی جسمش را احساس کرد که به سان قفسی تنگ از چهار طرف به روحش فشار می‌آورد.

فهمید که یا باید پرود به دکتر پژمان پناه ببرد، در جهت نجات خویش تقلائی بکند و دست و پای بزند و یا نرود و رنج بیماری‌ای را که لابد به شکل‌های مختلف به سراغش می‌آمد، تحمل کند، و از آن‌جا که فهم و درک یک مسأله همیشه به منزله قبول قلبی آن نیست، پسر جوان هم به همان نسبت که درک می‌کرد باید به مطب دکتر پژمان مراجعه کند، ناگزیر از رفتن است و اگر نرود، کارش، حالش و اوضاع زندگی و حیاتش سامان نمی‌یابد، از پذیرش این که او یک بیمار روانی و محتاج معالجه است گریزان و روی گردان بود.

از آینه هم روی گرداند. از کنار دیوار به طرف رختخواب گسترده خود رفت. از نو در بستر دراز کشید. و این بار با هوشمندی در صدد قانع کردن خویش برآمد و با خود استدلال کرد، همه امتیازهایی که دکتر پژمان به من پیشنهاد کرده است به کنار، نیاز به گفتگو با او دارم. شاید زیر سایه پر برکت او جسم و روحم قدری بیاساید. او مانند درخت تناوری است برای یک مسافر خسته که از راهی طولانی و سنگلاخ، تشنه از بی‌آبی و گرسنه از بی‌غذایی رسیده باشد.

دکتر اقتداری درست می‌گفت که دکتر پژمان برای من «منی که بهروزم» می‌تواند یک معین واقعی در دنیای واقعی باشد. آه کشید و اندیشید: اگر گوشه‌ای از آن هم صحبتی‌ها و آن مهرورزی‌های رؤیایی را در عالم واقع و در بیداری به دست آورم، حاضرم دربان وفادار اتاق دکتر پژمان شوم.

با شمارش روزهای گذشته حساب کرد بیست و چهار روز از ملاقاتش با دکتر پژمان و دکتر اقتداری می‌گذرد. طی این مدت کوچکترین خبری نه از دکتر اقتداری داشت و نه از دکتر پژمان. علی اقتداری هم به عکس همیشه هیچ پرسشی و یا حرفی در آن مورد با او مطرح نکرده بود.

دل‌شوره خفیف اما آمیخته به وسواسی عارضش شد که دکتر پژمان اگر پیشنهاد سخاوتمندانه خود را پس گرفته باشد چه بکنم؟! نکند آن چه را هم می‌پندارم در بیداری دیده‌ام، رؤیایی بیش نباشد! پیشنهاد دکتر پژمان بیش از حد یک واقعیت سخاوتمندانه بود!

در هر حال باید می‌رفت تا می‌فهمید ادامه تقدیرش به کجا می‌انجامد و سرنوشت، او را به کجا می‌برد؟!!

به محض ترک بستر به مادرش گفت:

- برای رفتن به سر کار حال خوشی ندارم. یک دو روز در خانه می‌مانم تا بهتر شوم.

و بعد در کنج اتاق شروع به نوشتن کرد. ادامه یادداشت‌هایش را از بلخ تا هجرتش به آن تبعیدگاه و تا تماشای آن تابوت‌ها که در برابر نظرش پشت پرده غیب، محو و ناپدید شدند و هر آن چه به قول خودش در آن زندگی دیگر بر او گذشته بود، مثل همیشه با همه دقایق و ظرایف و زیر و بم‌ها نوشت. و این بار بیشتر به این نیت که ارائه آن‌ها به دکتر پژمان بهترین بهانه برای رفتن نزد او باشد.

چهل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز سه شنبه ۳ خردادماه ۱۳۵۶ (برابر با ۵ جمادی الثانی ۱۳۹۷، ۲۴، ۱۹۷۷) نقل شده است.

**تأسیس بزرگترین مرکز پزشکی
خاورمیانه در ایران**

بزرگترین مرکز پزشکی ایران که شبیه مایو کلینیک مرکز پزشکی مایو آمریکا خواهد بود بزودی
ساخته میشود.

این مرکز یک مرکز پزشکی ملی است که در
های درمانی، آموزشی و پژوهشی بانظام خاصی
تخو اهد کرد.

این مرکز بزرگترین مرکز پزشکی در خاور میانه
هشتمین مرکز پزشکی در دنیاست.

دکتر عبدالحسین سمیعی رئیس مرکز پزشکی
سپاهی ایران در گفتگویی با روزنامه اطلاعات
مینه تاسیس این مرکز گفت: ما می‌خواهیم بتوانیم
ان یک سطح عالی خدمات درمانی از لحاظ
بص را بوجود بیاوریم تا بیماران مجبور نباشند
معالجه به خارج از کشور بروند.

شکر باید بسته بندی شده فروخته شود

سازمان غله و قندو شکر و جای کشور به تمام توزیع قندو شکر و واحدهای صنعتی که شکر عرضه می‌کنند، اخطار کرد که این گروه هستند قندو شکر را در بسته‌های کوچک یک، یا چند کیلوئی بمعرض فروش بگذارند تا کنتنדר از این امن مشکی نداشته باشند صورت مشاهده تخلفی در این زمینه متخلفین تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

استمزد کارگران صنعت نفت ۲۲ درصد افزایش یافت

ساخت‌های شرکت ملی نفت ایران اطلاع داد و ۹۰ نیم‌بامداد امروز نمایندگان کارگران صنعت شرکت ملی نفت و شرکت ملی گاز و شرکت صنایع پتروشیمی ایران) قرارداد افزایش دستمزد نمایندگان کارفرمایان شرح زیر امضاء کردند. ۱۶/۶ درصد افزایش دستمزد ۵/۵ درصد مزایا ۲۲/۱ درصد افزایش کل آن بوده است. این قرارداد از اول فروردین سال جاری اجرا شد.

اطراف دریاچه سدهاंना کاری می شود

وزارت کشاورزی اطلاع داد: بطور متوسط ۵ هزار اصله نهال در اراضی اطراف دریاچه ای کشور کاشته میشود.

سخنگوی وزارت کشاورزی ضمن گزارشی
به فعالیت‌های واحد آبخیزداری آن وزارتخانه
رویدین ماه گذشته اعلام داشت که در این
۱۸۴ هزار و ۷۰۰ نهال گیاهان مختلف اراضی
در باجه سدها کاشته شده است.

۲۰ دانش آموز و مسافر را در هلند گروگان گرفتند

زیدلارن - هلند - روتر - آسوشیتد پرس -
 یون اهل جزایر ملوک جنوبی دیروز در حالیکه
 مل های خودکار در دست داشتند بیش از ۱۰۰
 دیستانی را در یکی از مدارس روستائی هلند
 وگان گرفتند و دو قطار اکسپرس شهری را به
 خود را آوردند.

افراطیون پس از حمله به مدرسه ابتدائی و قطار پیرس قطار دیگری را مورد حمله قرار داده و آن‌ا نرانیزه به گروگان گرفتند.

با آنکه گزارش‌های دقیق از شمار به گروگان گرفته شده‌ها نرسیده لیکن گفته بود که جمع گروگان‌ها از ۲۰۰ تن تجاوز

مکاری ایران و فرانسه تعدادی هتل در تهران و شهرستانها ساخته میشود

با تشکیل دو شرکت بزرگ مشترک جدید ایرانی
سوی فعالیت گسترده‌ای در زمینه هتل سازی در
صورت خواهد گرفت و تعدادی هتل در تهران،
ان، اهواز، شیراز، بندرعباس، تبریز و مشهد
ش خواهد شد.

در این دو شرکت که به صورت شرکتهای «در تهیه نقشه، امور ساختمانی و دیگر مسائل ط، فعالیت خواهد کرد. بانکهای اعتبارات ی، توسعه صنعتی و معدنی و شرکتهای بزرگ یوی «ژاکبورل» و «فرانتل» فرانسوی همکاری مند کرد.

قاب امروز

شهر بندری خرمشهر ونمایی از پل وساحل بازسازی شده آن که در دوران دفاع مقدس تخریب شده بود ـ عکس از: کمیل حجازی

سرایه

لاله رخان روی به صحرا نتوان کرد

بی سرو قدام میل تماشا نتوان کرد
دلِ آن پسته دهانست ولیکن
زان پسته دهان هیچ تماشا نتوان کرد
م مرو از دیده موج افکن ما گفت
پیوسته وطن بر لب دریا نتوان کرد
ن لاله دل از مهرتوان سوختن اما
اسرار دل سوخته پیدا نتوان کرد
و سر زلفش نکنی جان گرامی
پیش تو حدیث شب بلدا نتوان کرد
که ندانند ترنج از کف خونین
دانند که انکار زلیخا نتوان کرد

از بسکه خورد خون جگر مردم چشمم

دل در سر آن هندوی لالانتوان کرد

سر نامه سودا نتوان خواند

بی زلف تو سر در سر سودا نتوان کرد

گر سرکشد او را چه توان گفت

با هندوی کثر طبع محاکا نتوان کرد

طه پیامی دھدم دیدہ کہ خواجو

بی می طلب آب رخ از ما نتوان کرد

ب. مده جام می و روی دلارام

کارام دل از توبه تقاضا نتوان کرد

خواجہ جوی کرمانی

جدول شرح در متن

۴۴۲۵

غلامحسین باغبان

[illegible]

سودو کو

1913

			1			6	9	
				2		7		
1					9	8	2	3
	8					7		
	1		3		5		9	
		5					8	
5	3	8	7					6
	6			3				
9		7			6			

⑤	③	⑥	⑤	①	①	②	⑧	④
②	⑧	④	⑦	③	⑥	⑤	①	①
⑤	①	①	②	⑧	④	⑦	③	⑥
⑥	⑦	③	①	④	⑤	①	②	⑧
①	⑤	②	⑥	⑦	⑧	①	④	③
①	④	⑧	③	②	①	⑥	⑦	⑤
⑧	⑥	⑦	①	③	④	⑤	①	②
③	②	⑤	④	⑥	⑦	⑧	①	①
④	①	①	⑧	⑤	②	③	⑥	⑦

حل ۱۹۱۲

حل

۴۴۲۴